

**EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO**

**Bryssel, 7. huhtikuuta 2014
(OR. en)**

8016/14

**Toimielinten välinen asia:
2011/0359 (COD)**

**CODEC 860
DRS 41
PE 190**

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset (Bryssel, 2.–3. huhtikuuta 2014)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavista käytännön menettelytavoista annetun yhteisen julistuksen¹ mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta asiasta päästäisiin yhteisymmärrykseen ensimmäisessä käsittelyssä ja vältettäisiin näin toinen käsittely ja sovittelumenettelyn käyttö.

Tässä yhteydessä esittelijä Sajjad KARIM (ECR-UK) esitti oikeudellisten asioiden valiokunnan puolesta asetusehdotukseen yhden kompromissitarkistuksen (tarkistus 66). Tästä tarkistuksesta oli sovittu edellä mainituissa epävirallisissa yhteyksissä.

¹ EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

II ÄÄNESTYS

Täysistuntoäänestyksessä 3. huhtikuuta 2014 hyväksyttiin asetusehdotusta koskeva kompromissitarkistus (tarkistus 66). Komission ehdotus näin tarkistettuna sekä lainsäädäntöpäätöslauselma muodostavat parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan¹ ja vastaavat sitä, mitä toimielinten kesken on aiemmin sovittu. Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä parlamentin kanta.

Säädös annettaisiin sitten parlamentin kantaa vastaavassa muodossa.

¹ Hyväksytty tarkistus ja Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma ovat liitteessä. Tarkistus esitetään konsolidoituna tekstinä siten, että muutokset komission ehdotukseen on *lihavoitu ja kursivoitu*. Poistettu teksti on osoitettu merkillä "■".

Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteinen tilintarkastus *I**

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 3. huhtikuuta 2014 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista (COM(2011)0779 – C7-0470/2011 – 2011/0359(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2011)0779),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C7-0470/2011),
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
- ottaa huomioon Slovakian parlamentin ja Ruotsin valtiopäivien toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti antamat perustellut lausunnot, joiden mukaan esitys lainsäätämisyjärestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen,
- ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 26. huhtikuuta 2012 antaman lausunnon¹,
- ottaa huomioon neuvoston edustajan 18. joulukuuta 2013 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,
- ottaa huomioon oikeudellisten asioiden valiokunnan mietinnön sekä teollisuus-, tutkimus- ja energiavalioikunnan ja talous- ja raha-asioiden valiokunnan lausunnot (A7-0177/2013),

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;

¹ EUVL C 191, 29.6.2012, s. 61.

2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se aikoo tehdä ehdotukseensa huomattavia muutoksia tai korvata sen toisella ehdotuksella;
3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 3. huhtikuuta 2014,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o .../2014 antamiseksi yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta koskevista erityisvaatimuksista ja komission päätöksen 2005/909/EY kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 191, 29.6.2012, s. 61.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 3. huhtikuuta 2014.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen tehtäväksi on lainsäädännössä annettu yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten suorittaminen tavoitteena parantaa yleistä luottamusta kyseisten yhteisöjen tilinpäätöksiin ja konsernitilinpäätöksiin. Lakisääteisen tilintarkastuksen yleisen edun mukainen tehtävä tarkoittaa sitä, että henkilöt ja laitokset luottavat lakisääteisten tilintarkastajien **ja tilintarkastusyhteisöjen** työn laatuun. Tilintarkastuksen hyvä laatu edistää markkinoiden sääntöjenmukaista toimintaa parantamalla tilinpäätösten luotettavuutta ja tehokkuutta. Lakisääteisillä tilintarkastajilla on sen vuoksi erityisen tärkeä yhteiskunnallinen rooli.
- (2) Unionin lainsäädännössä edellytetään, että yhden tai useamman henkilön, joka tai jotka on oikeutettu tekemään tilintarkastuksia, on tarkastettava luottolaitosten, vakuutusyhtiöiden, liikkeeseenlaskijoiden, joiden osakkeet otetaan kaupankäynnin kohteeksi säännellyillä markkinoilla, maksulaitosten, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritykset), sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen tilinpäätökset ja konsernitilinpäätökset noudattaen unionin oikeutta eli seuraavia säännöksiä: neuvoston direktiivin 86/635/ETY¹ 1 artiklan 1 kohta; neuvoston direktiivin 91/674/ETY² 1 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/109/EY³ 4 artiklan 4 kohta;

¹ Neuvoston direktiivi 86/635/ETY, annettu 8 päivänä joulukuuta 1986, pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä (EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1).

² Neuvoston direktiivi 91/674/ETY, annettu 19 päivänä joulukuuta 1991, vakuutusyritysten tilinpäätöksistä ja konsolidoiduista tilinpäätöksistä (EYVL L 374, 31.12.1991, s. 7).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/109/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, säännellyillä markkinoilla kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden liikkeeseenlaskijoita koskeviin tietoihin liittyvien avoimuusvaatimusten yhdenmukaistamisesta ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta (EUVL L 390, 31.12.2004, s. 38).

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/64/EY¹ 15 artiklan 2 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY² 73 artikla; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY³ 3 artiklan 1 kohta, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/61/EY⁴ 22 artiklan 3 kohta. Lisäksi Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY⁵ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa edellytetään, että sijoituspalveluyritysten vuositilinpäätökset on tilintarkastettava, jos ***Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2013/34/EU***⁶ ei sovelleta.

-
- ¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/64/EY, annettu 13 päivänä marraskuuta 2007, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 97/7/EY, 2002/65/EY, 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta ja direktiivin 97/5/EY kumoamisesta (EUVL L 319, 5.12.2007, s. 1).
- ² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/65/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EUVL L 302, 17.11.2009, s. 32).
- ³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/110/EY, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7).
- ⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 1).
- ⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY, annettu 21 päivänä huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta (EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1).
- ⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/34/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta (EUVL L 182, 29.6.2013, s. 19).

- (3) Lakisääteisistä tilintarkastuksista vastaavien henkilöiden hyväksymisedellytyksistä ja tällaisten lakisääteisten tilintarkastusten suorittamiseen liittyvistä vähimmäisvaatimuksista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/43/EY¹.
- (4) ■ Komissio julkaisi 13 päivänä lokakuuta 2010 vihreän kirjan "Tilintarkastuspolitiikka: kriisin opetukset" ■ , jolla käynnistettiin finanssimarkkinoiden sääntelyuudistukseen liittyvä laaja julkinen kuuleminen tilintarkastuksen merkityksestä ja laajuudesta sekä siitä, miten tilintarkastustoimintoa voitaisiin kehittää rahoitusvakauden lisäämiseksi. Julkinen kuuleminen osoitti, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamista koskevia direktiivin 2006/43/EY sääntöjä voitaisiin parantaa ■ . Euroopan parlamentti antoi vihreästä kirjasta valiokunta-aloitteisen mietinnön 13 päivänä syyskuuta 2011. Myös Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi vihreästä kirjasta kertomuksen 16 päivänä kesäkuuta 2011.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/43/EY, annettu 17 päivänä toukokuuta 2006, tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta, direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 84/253/ETY kumoamisesta (EUVL L 157, 9.6.2006, s. 87).

- (5) On tärkeää vahvistaa yksityiskohtaiset säännöt sen varmistamiseksi, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteiset tilintarkastukset ovat riittävän laadukkaita, niiden suorittajat ovat lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä ja näihin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin sovelletaan tiukkoja vaatimuksia. Yhteisen sääntelyä koskevan lähestymistavan olisi lisättävä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen rehellisyyttä, riippumattomuutta, objektiivisuutta, vastuullisuutta, avoimuutta ja luotettavuutta, millä parannettaisiin osaltaan unionissa suoritettavien lakisääteisten tilintarkastusten laatua ja siten edistettäisiin sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavutettaisiin korkeatasoinen kuluttajan- ja sijoittajansuoja. Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä koskevalla erillisellä säädöksellä myös varmistettaisiin johdonmukainen yhdenmukaistaminen ja yhtenäinen soveltaminen ja siten tehostettaisiin sisämarkkinoiden toimintaa. *Näitä tiukkoja vaatimuksia olisi sovellettava lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin ainoastaan siltä osin kuin ne suorittavat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia.*
- (6) *Osuuskuntien ja säästöpankkien lakisääteiselle tilintarkastukselle on joissakin jäsenvaltioissa ominaista se, että ne eivät voi valita vapaasti lakisääteistä tilintarkastajaansa tai tilintarkastusyhteisöään. Tilintarkastusyhteenliittymä, johon osuuskunta tai säästöpankki kuuluu jäsenenä, on lain mukaan velvollinen tekemään lakisääteisen tilintarkastuksen. Tällaiset tilintarkastusyhteenliittymät toimivat oikeudellisen luonteensa mukaisesti voittoa tavoittelematta eivätkä tavoittele kaupallisia etuja. Näiden yhteenliittymien organisaatioyksiköt eivät myöskään ole yhteydessä yleiseen taloudelliseen etuun, mikä voisi vaarantaa niiden riippumattomuutta. Jäsenvaltioilla on näin ollen mahdollisuus jättää tämän asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitetut osuuskunnat, direktiivin 86/635/ETY 45 artiklassa tarkoitetut säästöpankit tai vastaavat yhteisöt tai niiden tytäryhtiöt tai oikeudelliset seuraajat edellyttäen, että noudatetaan direktiivissä 2006/43/EY säädettyjä riippumattomuutta koskevia periaatteita.*

- I
- (7) Yksittäiseltä tarkastettavalta yhteisöltä vastaanotettujen palkkioiden määrä ja niiden rakenne voivat uhata lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta. Sen vuoksi on tärkeää varmistaa, etteivät tilintarkastuspalkkiot perustu minkäänlaiseen ehdollisuuteen ja että silloin kun yksittäiseltä asiakkaalta, *sen tytäryritykset mukaan lukien*, saatavat tilintarkastuspalkkiot ovat merkittäviä, käytössä on tilintarkastuksen laadun varmistamiseksi erityinen menettely, *johon tarkastusvaliokunta osallistuu*. Jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tulee liian *riippuvaiseksi* yksittäisestä asiakkaasta, *tarkastusvaliokunnan olisi asianmukaisin perustein päätettävä, voiko* lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö *jatkaa lakisääteistä tilintarkastusta. Tällaista päätöstä tehdessään tarkastusvaliokunnan olisi otettava huomioon muun muassa riippumattomuuteen kohdistuvat uhat ja tällaisen päätöksen seuraukset*.
- (8) Lakisääteisten tilintarkastajien, tilintarkastusyhteisöjen tai niiden ketjuihin kuuluvien jäsenten riippumattomuus saattaa vaarantua, jos ne tarjoavat tarkastettaville yhteisöille *tiettyjä* muita *palveluja* kuin lakisääteistä tilintarkastusta, jäljempänä *'muut kuin tilintarkastuspalvelut'*. Tästä syystä on asianmukaista *kieltää tiettyjen* muiden kuin tilintarkastuspalvelujen, *kuten tiettyjen vero-, konsultointi- ja neuvontapalvelujen tarjoaminen tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle ja sen määräysvallassa oleville yrityksille unionissa. Palveluja, joihin liittyy osallistuminen tarkastetun yhteisön johtamiseen tai päätöksentekoon, voivat olla käyttöpääoman hallinnointi, taloudellisten tietojen antaminen, liiketoimintaprosessin optimointi, kassanhallinta, siirtohinnoittelu, toimitusketjun tehostaminen ja näiden kaltaiset palvelut. Palvelut, jotka liittyvät tarkastettavan yhteisön rahoitukseen, pääomarakenteeseen ja pääoman kohdentamiseen sekä sijoitusstrategiaan, olisi kiellettävä, lukuun ottamatta sellaisten palvelujen tarjoamista kuten yritystarkastuspalvelut (due diligence), tukikirjeiden (confort letter) antaminen tarkastettavan yhteisön julkistamien esitteiden yhteydessä sekä muut varmennuspalvelut*.

- (9) *Jäsenvaltioiden olisi saatava päättää sallia lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen tarjota eräitä vero- ja arvonmäärittämisspalveluja, jos nämä palvelut ovat merkitykseltään vähäisiä tai jos niillä ei ole erikseen tai yhdessä suoraa vaikutusta tilintarkastettavaan tilinpäätökseen. Jos tällaisiin palveluihin kuuluu aggressiivista verosuunnittelua, niitä ei olisi pidettävä merkitykseltään vähäisinä. Tämän vuoksi lakisääteinen tilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisö ei saisi tarjota tällaisia palveluja tarkastettavalle yhteisölle. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi voitava tarjota sellaisia muita kuin tilintarkastuspalveluja, jotka eivät ole kiellettyjä tämän asetuksen nojalla, edellyttäen, että tarkastusvaliokunta on hyväksynyt etukäteen näiden palvelujen tarjoamisen ja lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö katsoo itse, että kyseessä olevien palvelujen tarjoaminen ei uhkaa sen riippumattomuutta siinä määrin, ettei uhkaa voida vähentää hyväksyttävälle tasolle varotoimia käyttämällä.*
- (11) Eturistiriitojen välttämiseksi on tärkeää, että ennen kuin lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ottaa vastaan yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta koskevan toimeksiannon tai jatkaa sen suorittamista, se arvioi, täyttyvätkö riippumattomuutta koskevat vaatimukset ja erityisesti aiheutuuko suhteesta kyseiseen yhteisöön mahdollisia uhkia riippumattomuudelle. ■ Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi vahvistettava vuosittain riippumattomuutensa tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnalle ja keskusteltava sen kanssa riippumattomuuttaan vaarantavista uhista ja näiden uhkien lieventämiseksi toteutetuista varotoimista.

- (11) Jäsenvaltioissa tämän asetuksen mukaisesti suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn olisi sovellettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 95/46/EY¹ ja tällaisen henkilötietojen käsittelyn olisi tapahduttava jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten, erityisesti jäsenvaltioiden nimeämien riippumattomien viranomaisten, valvonnassa.
- Toimivaltaisten viranomaisten tietojenvaihdon tai tietojensiirron olisi oltava direktiivissä 95/46/EY säädettyjen henkilötietojen siirtoa koskevien sääntöjen mukaista ■ .
-
- (12) Jokaisen lakisääteisen tilintarkastustoimeksiannon yhteydessä tehtävän asianmukaisen **toimeksiannon** laadunvalvontatarkastuksen olisi edistettävä tilintarkastuksen korkeaa laatua. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ei olisi sen vuoksi annettava tilintarkastuskertomustaan ennen kuin tällainen **toimeksiannon** laadunvalvontatarkastus on tehty.
- (13) Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset olisi esitettävä sidosryhmille tilintarkastuskertomuksessa. Jotta lisättäisiin sidosryhmien luottamusta tarkastetun yhteisön tilinpäätöksiin, on erityisen tärkeää, että tilintarkastuskertomus on hyvin perusteltu ja että sillä on vankka pohja ■ . **Direktiivin 2006/43/EY 28 artiklan nojalla annettavien tietojen lisäksi tilintarkastuskertomuksessa olisi erityisesti** annettava riittävästi tietoa **lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuudesta ja** siitä, katsottiinko lakisääteisessä tilintarkastuksessa **voitavan havaita sääntöjenvastaisuudet, väärinkäytökset mukaan luettuina.**

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31).

- (14) Lakisääteisen tilintarkastuksen arvo tarkastettavan yhteisön kannalta lisääntyisi erityisesti, jos viestintää lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sekä tarkastusvaliokunnan välillä lisättäisiin. Sen lisäksi, että lakisääteisen tilintarkastuksen aikana käydään säännöllisiä keskusteluja, on tärkeää, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö toimittaa tarkastusvaliokunnalle yksityiskohtaisemman lisäraportin lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksista. ***Tämä lisäraportti olisi toimitettava tarkastusvaliokunnalle viimeistään silloin kuin tilintarkastuskertomuskin. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön olisi pyydettäessä keskusteltava lisäraportissa mainituista keskeisistä seikoista tarkastusvaliokunnan kanssa. Lisäksi olisi oltava mahdollista, että tällainen lisäraportti saatetaan lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valvontaviranomaisten saataville näiden pyynnöstä ja kolmansien osapuolten saataville, jos kansallisessa lainsäädännössä niin säädetään.***
- (15) Lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt toimittavat jo nykyisin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisille tiedot tosiseikoista tai päätöksistä, jotka voivat merkitä tarkastettavan yhteisön toimintaa ohjaavien sääntöjen rikkomista tai tarkastettavan yhteisön toiminnan jatkuvuuden heikentymistä. Valvontatehtävät kuitenkin helpottuisivat, jos toisaalta luottolaitosten ***ja vakuutusyhtiöiden*** valvontaviranomaisia ***ja toisaalta näiden yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä*** vaadittaisiin käymään ***keskenään tehokasta vuoropuhelua.***

- (16) *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1092/2010¹ perustettiin Euroopan järjestelmäriskikomitea (EJRK). EJRK:n tehtävänä on seurata järjestelmäriskien muodostumista unionissa. Kun otetaan huomioon systemisesti merkittävien rahoituslaitosten lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen käytössä olevat tiedot, niiden kokemus voisi auttaa järjestelmäriskikomiteaa sen työssä. Siksi tällä asetuksella olisi mahdollistettava vuosittainen foorumi toisaalta lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen ja toisaalta EJRK:n väliselle vuoropuhelulle alakohtaisesti ja nimettömästi.*
- (17) Jotta voitaisiin lisätä luottamusta yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin sekä tällaisten lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen vastuullisuutta, on tärkeää lisätä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen avoimuusraportointia. Lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä olisi sen vuoksi vaadittava esittämään taloudelliset tiedot, joista erityisesti ilmenee niiden kokonaisliikevaihto eriteltynä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen maksamiin tilintarkastuspalkkioihin, muiden yhteisöjen maksamiin tilintarkastuspalkkioihin sekä muista palveluista saatuihin palkkioihin. Niiden olisi myös esitettävä taloudelliset tiedot sen ketjun tasolla, johon ne kuuluvat. ■ Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen olisi toimitettava toimivaltaisille viranomaisille täydentäviä lisätietoja tilintarkastuspalkkioista näiden viranomaisten valvontatehtävien helpottamiseksi.

¹ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1092/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 1).*

- (18) On tärkeää vahvistaa tarkastusvaliokunnan roolia uuden lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valinnassa ■ , jotta tarkastettavan yhteisön yhtiökokouksessa tai sen jäsenten kokouksessa voidaan tehdä asiantuntevampi päätös. Yhtiökokoukselle ehdotusta tehdessään yhtiön *hallinto- tai valvontaelimen* olisi näin ollen selitettävä, noudattaako se tarkastusvaliokunnan *etusijalla pitämää* valintaa, ja jos ei noudata, sen olisi esitettävä syyt tähän. Tarkastusvaliokunnan suosituksen olisi sisällettävä vähintään kaksi mahdollista tilintarkastustoimeksiannon suorittajaa ja asianmukaiset perustelut sille, miksi yhtä niistä pidetään etusijalla, jotta *voidaan tehdä* todellinen valinta. Jotta tarkastusvaliokunta voisi esittää suosituksessaan tasapuoliset ja asianmukaiset perustelut, sen olisi käytettävä sellaisen pakollisen valintamenettelyn tuloksia, jonka tarkastettava yhteisö järjestää tarkastusvaliokunnan vastuulla. Tarkastettavan yhteisön *ei* pitäisi tällaisessa valintamenettelyssä *estää* lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä *esittämästä* tarjouksia tilintarkastustoimeksiannoksi. Tarjouskilpailuasiakirjojen olisi sisällettävä avoimet ja syrjimättömät valintaperusteet, joita käytetään tarjousten arvioinnissa. Kun kuitenkin otetaan huomioon, että tällaisesta valintamenettelystä saattaisi aiheutua suhteettoman suuria kustannuksia yrityksille, joilla on pieni markkina-arvo, tai yleisen edun kannalta merkittäville pienille ja keskisuurille yhteisöille niiden kokoa ajatellen, on tarkoituksenmukaista vapauttaa tällaiset yritykset ja yhteisöt velvollisuudesta järjestää uuden lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valintamenettely.

- (19) Tarkastettavan yhteisön yhtiökokouksen tai sen jäsenten kokouksen oikeudella valita lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei olisi arvoa, jos tarkastettava yhteisö tekisi jonkin kolmannen osapuolen kanssa sopimuksen, joka rajoittaisi tällaista valinnan mahdollisuutta. Sen vuoksi tarkastettavan yhteisön jonkin kolmannen osapuolen kanssa tekemää sopimuslauseketta, joka koskee *tiettyjen tilintarkastajien* tai *tilintarkastusyhteisöjen* nimeämistä tai valinnan rajoittamista vain näihin, olisi pidettävä mitättömänä.
- (20) Se, että yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt nimeäisivät useamman kuin yhden lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön, lisäisi ammatillista skeptisyyttä ja auttaisi parantamaan tilintarkastuksen laatua. Tämä yhdessä sen seikan kanssa, että tilintarkastusmarkkinoilla on pieniä tilintarkastusyhteisöjä, edistäisi tällaisten tilintarkastusyhteisöjen valmiuksien kehittymistä, mikä lisäisi yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valinnanvaraa niiden valitessa lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä. Yleisen edun kannalta merkittäviä yhteisöjä olisi sen vuoksi rohkaistava ja kannustettava nimeämään useampi kuin yksi lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö suorittamaan lakisääteistä tilintarkastusta.

- (21) Jotta käsiteltäisiin läheisyyden uhka ja sen myötä lisättäisiin lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta, on tärkeää vahvistaa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tietyssä tarkastettavassa yhteisössä suorittaman tilintarkastustoimeksiannon enimmäiskesto. ***Lisäksi tässä asetuksessa säädetään seuraavista vaihtoehtoista enimmäiskeston pidentämiseksi keinona vahvistaa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta, lisätä ammatillista skeptisyyttä ja parantaa tilintarkastuksen laatua: säännöllinen ja avoin pakollinen uudelleen kilpailuttaminen tai se, että yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt valitsevat useamman kuin yhden lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön. Myös pienempien tilintarkastusyhteisöjen ottaminen mukaan näihin toimenpiteisiin edistäisi tällaisten tilintarkastusyhteisöjen valmiuksien kehittymistä, mikä lisäisi yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valinnanvaraa niiden valitessa lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä.*** Olisi myös perustettava asianmukainen vaiheittainen rotaatiojärjestelmä ■ tilintarkastuksen päävastuullisille tilintarkastajille, jotka suorittavat tilintarkastusyhteisön puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen. On myös tärkeää säätää tarkoituksenmukaisesta ajanjaksosta, jonka aikana tällainen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa suorittaa saman yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta. Jotta siirtymä tapahtuisi sujuvasti, edellisen lakisääteisen tilintarkastajan olisi toimitettava asiaankuuluvat tiedot sisältävä luovutuskansio seuraavalle lakisääteiselle tilintarkastajalle.

- (22) Jotta varmistettaisiin sijoittajien ja kuluttajien vahva luottamus sisämarkkinoihin välttämällä eturistiriidat, toimivaltaisten viranomaisten, jotka ovat tilintarkastajien ammattikunnasta riippumattomia ja joilla on riittävät valmiudet, asiantuntemus ja resurssit, olisi valvottava tarkoituksenmukaisella tavalla lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä. ***Jäsenvaltioiden olisi voitava siirtää tai sallia toimivaltaisten viranomaistensa siirtää toisille viranomaisille tai toimielimille minkä tahansa niille kuuluvista tehtävistä, lukuun ottamatta tehtäviä, jotka liittyvät laadunvalvontajärjestelmään, tutkintaan ja kurinpitojärjestelmiin. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin voitava päättää siirtää kurinpitojärjestelmiin liittyviä tehtäviä toisille viranomaisille ja toimielimille edellyttäen, että enemmistö kyseessä olevan viranomaisen tai toimielimen hallinnossa osallisina olevista henkilöistä on tilintarkastajien ammattikunnasta riippumattomia.*** Kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oltava tarvittavat valtuudet valvontatehtäviensä hoitamiseksi, mukaan lukien mahdollisuus saada pääsy ***tietoihin*** ja ***saada*** informaatiota ■ sekä tehdä tarkastuksia. Niiden olisi erikoistuttava finanssimarkkinoiden valvontaan, taloudellista raportointia koskevien velvoitteiden noudattamiseen tai lakisääteisten tilintarkastusten valvontaan. Olisi kuitenkin oltava mahdollista, että yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille asetettujen velvoitteiden noudattamista valvovat ne toimivaltaiset viranomaiset, jotka vastaavat kyseisten yhteisöjen valvonnasta. Lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt eivät saisi sopimattomasti ■ vaikuttaa toimivaltaisten viranomaisten rahoitukseen.

- (23) Valvonnan laadun pitäisi parantua, jos eri tehtäviä kansallisella tasolla hoitavat viranomaiset tekevät toimivaa yhteistyötä. Sen vuoksi viranomaisten, jotka ovat toimivaltaisia valvomaan yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille asetettujen lakisääteistä tilintarkastusta koskevien velvoitteiden noudattamista, olisi tehtävä yhteistyötä *direktiivissä 2006/43/EY säädetyistä tehtävistä* vastaavien viranomaisten kanssa, yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/60/EY¹ tarkoitettujen rahanpesun selvittelykeskusten kanssa.
- (24) Lakisääteisen tilintarkastuksen ulkoinen laadunvalvonta on keskeisen tärkeää korkealaatuisten tilintarkastusten kannalta. Se lisää julkaistujen taloudellisten tietojen uskottavuutta ja suojaa paremmin osakkeenomistajia, sijoittajia, velkojia ja muita osapuolia. Lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin olisi sen vuoksi sovellettava laadunvalvontajärjestelmää, joka toimii toimivaltaisten viranomaisten vastuulla ja jolla täten varmistetaan objektiivisuus ja riippumattomuus tilintarkastajien ammattikunnasta. Laaduntarkastukset olisi järjestettävä siten, että kullekin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastuksia *suorittavalle* lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle tehdään laaduntarkastus, *joka perustuu riskianalyysiin. Kyseinen laaduntarkastus olisi tehtävä vähintään joka kolmas vuosi, kun on kyse muista kuin direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 17 ja 18 alakohdassa tarkoitetuista lakisääteisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä, jotka suorittavat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, ja muissa tapauksissa vähintään joka kuudes vuosi.* Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastuksia tekeviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin sovellettavasta ulkoisesta laadunvarmistuksesta 6 päivänä toukokuuta 2008 annetussa komission suosituksessa² annetaan tietoja siitä, kuinka tarkastukset olisi tehtävä. Laaduntarkastusten olisi oltava *asianmukaisia ja* suhteessa niiden kohteena olevan lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön liiketoiminnan laajuuteen ja monimutkaisuuteen.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/60/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15).

² EUVL L 120, 7.5.2008, s. 20.

- I
- (25) Markkinat, joilla lakisääteisiä tilintarkastuspalveluja tarjotaan yleisen edun kannalta merkittäville yhteisöille, kehittyvät ajan myötä. Sen vuoksi on tarpeen, että toimivaltaiset viranomaiset seuraavat markkinoiden kehitystä, erityisesti I niiden riskien osalta, joita markkinoiden voimakas keskittyminen aiheuttaa, *myös yksittäisillä aloilla, ja tarkastusvaliokuntien toimintaa.*

- I
- (26) Toimivaltaisten viranomaisten toiminnan avoimuus auttaisi vahvistamaan sijoittajien ja kuluttajien luottamusta sisämarkkinoihin. Toimivaltaisia viranomaisia olisi sen vuoksi vaadittava raportoimaan säännöllisesti toiminnastaan ja julkaisemaan *tietoja tarkastusten tuloksista ja johtopäätöksistä kootusti tai, jos jäsenvaltiot niin säättävät, yksittäisistä tapauksista.*

- (27) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyö on tärkeää pyrittäessä varmistamaan lakisääteisten tilintarkastusten yhdenmukainen korkea laatu unionissa. Suorittaessaan lakisääteisten tilintarkastusten valvontatehtäviään jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi sen vuoksi toimittava yhteistyössä aina, kun se on tarpeen. Niiden olisi noudatettava kotivaltion periaatetta, jonka mukaan sääntelystä ja valvonnasta vastaa jäsenvaltio, joka on hyväksynyt lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön ja jonka alueella tarkastettavalla yhteisöllä on sääntömääräinen kotipaikka. Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö **olisi järjestettävä Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten komitean (CEAOB) puitteissa, jonka olisi koostuttava toimivaltaisten viranomaisten korkean tason edustajista. CEOB:n olisi voitava antaa ohjeellisia suuntaviivoja tai lausuntoja, jotta tämän asetuksen soveltaminen olisi yhtenäisempää. Lisäksi sen olisi helpotettava tietojen vaihtoa, annettava komissiolle neuvoja ja avustettava teknisissä arvioinneissa ja teknisessä tarkastuksessa. Kolmansien maiden julkisten valvontajärjestelmien teknisen arvioinnin suorittamiseksi ja jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden tällä alalla tekemään kansainväliseen yhteistyöhön liittyen CEOB:n olisi perustettava alaryhmä, jonka puheenjohtajana toimii Euroopan valvontaviranomainen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, EAMV)¹ nimeämä jäsen, ja sen olisi pyydettävä apua EAMV:ltä, Euroopan valvontaviranomaiselta (Euroopan pankkiviranomainen, EPV)² tai Euroopan valvontaviranomaiselta (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen, EVLEV)³, jos sen pyyntö liittyy jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen kansainväliseen yhteistyöhön Euroopan valvontaviranomaisten valvomien yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten alalla. Komission olisi huolehdittava CEOB:n sihteeristötehtävistä ja CEOB:n hyväksymän työohjelman perusteella sisällytettävä asiaan liittyvät menot seuraavan vuoden arvioihinsa.**

¹ Euroopan valvontaviranomainen, joka on perustettu 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010.

² Euroopan valvontaviranomainen, joka on perustettu 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1093/2010.

³ Euroopan valvontaviranomainen, joka on perustettu 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1094/2010.

- (28) Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyöhön olisi sisällyttävä ■ laaduntarkastuksiin liittyvä yhteistyö *ja* avustaminen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiin tilintarkastuksiin liittyvässä tutkinnassa, myös tapauksissa, joissa tutkittavana oleva toiminta ei riko mitään asianomaisessa jäsenvaltiossa voimassa olevaa lainsäädäntöä eikä viranomaismääräyksiä ■. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteistyötä koskeviin yksityiskohtaisiin järjestelyihin olisi sisällyttävä mahdollisuus perustaa toimivaltaisten viranomaisten kollegioita ja jakaa tehtäviä niiden kesken. Tällaisessa yhteistyössä olisi otettava huomioon ketju, jossa lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt toimivat. Toimivaltaisten viranomaisten ■ olisi noudatettava tarkoituksenmukaisia luottamuksellisuus- ja salassapitosääntöjä.

-
- (29) Pääomamarkkinoiden keskinäinen riippuvuus edellyttää, että kansallisilla toimivaltaisilla viranomaisilla ■ on valtuudet tehdä yhteistyötä kolmansien maiden valvontaviranomaisten ja -laitosten kanssa tiedonvaihdon tai laaduntarkastusten aloilla. Jos kolmansien maiden viranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö liittyy lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa oleviin, tilintarkastukseen liittyviin työpapereihin ja muihin asiakirjoihin, olisi kuitenkin sovellettava direktiivissä 2006/43/EY säädettyjä menettelyjä.

- (30) Jotta pääomamarkkinat toimisivat joustavasti, tarvitaan kestävää tilintarkastuskapasiteettia sekä lakisääteisiin tilintarkastuksiin liittyvien palvelujen kilpailukykyiset markkinat, joilla on riittävästi tarjolla sellaisia lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä, jotka ovat kykeneviä suorittamaan yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia. ***Toimivaltaisten viranomaisten ja Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston (ECN)*** olisi annettava selvityksiä muutoksista, joita tämä asetus aiheuttaa tilintarkastusmarkkinoiden rakenteeseen.

- I**
- (31) ***Niiden menettelyjen yhtenäistäminen, joita komissio noudattaa hyväksyessään delegoituja säädöksiä, Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 290 ja 291 artiklan kanssa olisi toteutettava tapauskohtaisesti. Komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä säädöksiä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti, jotta voidaan ottaa huomioon tilintarkastuksessa ja tilintarkastuksen ammattialalla tapahtunut kehitys. Delegoidut säädökset ovat erityisesti tarpeen lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen tilintarkastuskäytäntöä, riippumattomuutta ja sisäisiä kontroleja koskevien kansainvälisten tilintarkastusstandardien hyväksymistä varten. Hyväksytyillä kansainvälisillä tilintarkastusstandardeilla ei olisi muutettava mitään tämän asetuksen vaatimuksia tai täydennettävä näitä vaatimuksia, lukuun ottamatta tarkasti määriteltyjä vaatimuksia.*** On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asiamukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla.

Komission olisi delegoituja säädöksiä valmistellessaan ja laatiessaan varmistettava, että asianomaiset asiakirjat toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti, hyvissä ajoin ja asianmukaisesti.

- (32) Jotta varmistetaan oikeusvarmuus ja sujuva siirtyminen tällä asetuksella käyttöön otettuun järjestelmään, on tärkeää ottaa käyttöön siirtymäjakso lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen vaihto- eli rotaatiovelvoitteen voimaantulon osalta ja lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valintamenettelyn ■ järjestämistä koskevan velvoitteen osalta.
- (33) *Viittauksia direktiivin 2006/43/EY säännöksiin olisi pidettävä viittauksina jäsenvaltioiden kansallisiin säännöksiin, joilla direktiivi 2006/43/EY on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tällä asetuksella ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä .../.../EU¹ käyttöön otetut unionin uudet tilintarkastuksen sääntelypuitteet korvaavat direktiivissä 2006/43/EY säädetyt vaatimukset, ja niitä olisi tulkittava ilman viittausta aiempiin välineisiin, kuten aiempien sääntelypuitteiden nojalla annettuihin komission suosituksiin.*

¹ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi, annettu ... päivänä ...kuuta ..., tilinpäätösten ja konsolidoitujen tilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta annetun direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta (EUVL L ...).*

⁺ *Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 6/14 olevan direktiivin numero ja täydennetään alaviite.*

- (34) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita, joita ovat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen roolin selkeyttäminen ja parempi määrittely, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tarkastettavalle yhteisölle, sijoittajille ja muille sidosryhmille antamien tietojen parantaminen, tilintarkastajien ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisten välisten viestintäkanavien parantaminen, yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille tarjottavien muiden kuin tilintarkastuspalvelujen tarjonnasta aiheutuvien eturistiriitojen ehkäiseminen, nykyisestä ”tilintarkastuksen kohde valitsee tilintarkastajan ja maksaa tälle” -järjestelmästä tai läheisyyden uhasta aiheutuvan mahdollisen eturistiriitariskin lieventäminen, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön vaihtamisen helpottaminen yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille ja niillä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen suhteen olevan valinnanvaran laajentaminen sekä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia tekevien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen sääntelyn ja valvonnan tehokkuuden, riippumattomuuden ja johdonmukaisuuden parantaminen, mukaan lukien unionin tasolla tehtävä yhteistyö, vaan nämä tavoitteet voidaan niiden laajuuden vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (35) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan periaatteita, jotka tunnustetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, eritoten oikeutta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen, oikeutta henkilötietojen suojaan ja elinkeinovapautta, ja tätä asetusta on sovellettava mainittujen oikeuksien ja periaatteiden mukaisesti.
- (36) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu asetuksen (EY) N:o 45/2001 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 23 päivänä huhtikuuta 2012¹.
- (37) Tällä asetuksella ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä .../.../EU⁺ olisi vahvistettava vuositilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteistä tilintarkastusta koskeva uusi lainsäädännöllinen kehys, minkä vuoksi komission päätös 2005/909/EY² olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

¹ EUVL C 336, 6.11.2012, s. 4.

⁺ Virallinen lehti: lisätään asiakirjassa PE-CONS 6/14 olevan direktiivin numero.

² Komission päätös 2005/909/EY, tehty 14 päivänä joulukuuta 2005, komissiota neuvovan ja tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen julkisten valvontajärjestelmien yhteistyötä edistävän asiantuntijaryhmän perustamisesta (EUVL L 329, 16.12.2005, s. 38).

I OSASTO
KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa vahvistetaan vaatimukset, jotka koskevat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamista, säännöt, jotka koskevat lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen organisoitumista ja sitä, miten yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt toteuttavat lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valinnan, ja joilla edistetään lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuutta ja eturistiriitojen välttämistä, sekä säännöt, jotka koskevat sen valvontaa, miten lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt noudattavat näitä vaatimuksia.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan seuraaviin:
 - a) lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt, jotka suorittavat yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia;
 - b) yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt.
2. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta direktiivin 2006/43/EY soveltamista.

3. *Jos kansallisessa oikeudessa edellytetään tai sallitaan, että direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettu osuuskunta tai direktiivin 86/635/ETY 45 artiklassa tarkoitettu säästöpankki tai vastaava yhteisö taikka osuuskunnan, direktiivin 86/635/ETY 45 artiklassa tarkoitetun säästöpankin tai vastaavan yhteisön tytäryhtiö tai oikeudellinen seuraaja on voittoa tavoittelemattoman tilintarkastusyhteisön jäsen, jäsenvaltiot voivat päättää, että tätä asetusta tai tämän asetuksen tiettyjä säännöksiä ei sovelleta tällaisen yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen, edellyttäen, että lakisääteinen tilintarkastaja, joka suorittaa jonkin tällaisen yhteisön jäsenen lakisääteisen tilintarkastuksen, sekä henkilöt, jotka saattavat olla sellaisessa asemassa, että he voivat vaikuttaa lakisääteiseen tilintarkastukseen, noudattavat direktiivissä 2006/43/EY säädettyjä riippumattomuuden periaatteita.*
4. *Jos kansallisessa oikeudessa edellytetään tai sallitaan, että direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettu osuuskunta tai direktiivin 86/635/ETY 45 artiklassa tarkoitettu säästöpankki tai vastaava yhteisö taikka osuuskunnan, direktiivin 86/635/ETY 45 artiklassa tarkoitetun säästöpankin tai vastaavan yhteisön tytäryhtiö tai oikeudellinen seuraaja on voittoa tavoittelemattoman tilintarkastusyhteisön jäsen, objektiivinen, harkitseva ja asioihin perehtynyt osapuoli ei päättelisi, että jäsenyyteen perustuva suhde vaarantaa lakisääteisen tilintarkastajan riippumattomuuden edellyttäen, että kun tällainen tilintarkastusyhteisö suorittaa jonkin jäsenensä lakisääteistä tilintarkastusta, riippumattomuuden periaatetta sovelletaan tilintarkastuksen suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin sekä henkilöihin, jotka saattavat olla sellaisessa asemassa, että he voivat vaikuttaa lakisääteiseen tilintarkastukseen.*

5. *Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ja 30 artiklassa tarkoitettulle Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten komitealle, jäljempänä 'CEAOB', tällaisista poikkeuksellisista tilanteista, joissa tätä asetusta tai tämän asetuksen tiettyjä säännöksiä ei sovelleta. Sen on toimitettava CAO:lle luettelo tämän asetuksen säännöksistä, joita ei sovelleta tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen lakisääteiseen tilintarkastukseen, ja ilmoitettava syyt, joihin tällainen soveltamatta jättäminen on perustunut.*

3 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa sovelletaan direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan määritelmiä, lukuun ottamatta tämän asetuksen 20 artiklassa tarkoitettua määritelmää ilmaisulle 'toimivaltainen viranomainen'.

■

II OSASTO

YLEISEN EDUN KANNALTA MERKITTÄVIEN YHTEISÖJEN LAKISÄÄTEISEN TILINTARKASTUKSEN SUORITTAMISTA KOSKEVAT EDELLYTYKSET

4 artikla

Tilintarkastuksesta maksettavat palkkiot

1. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisestä tilintarkastuksesta maksettavat palkkiot eivät saa olla ehdollisia palkkioita.

Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa ehdollisilla palkkioilla tarkoitetaan tilintarkastustoimeksiannosta maksettavia palkkioita, jotka lasketaan ennalta määritetyltä, liiketoimen tai suoritetun työn tulokseen liittyvällä perusteella, **tämän kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2006/43/EY 25 artiklan soveltamista**. Palkkioita ei pidetä ehdollisina, jos tuomioistuin tai toimivaltainen viranomainen on vahvistanut ne.

2. Jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tarjoaa tarkastettavalle yhteisölle **■**, *sen emoyhtiölle tai sen määräysvallassa oleville yhtiöille muita kuin* tämän asetuksen 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja *palveluja vähintään kolmena peräkkäisenä tilikautena*, tällaisista palveluista maksettavat *kokonaispalkkiot* saavat olla enintään 70 prosenttia niiden palkkioiden *keskiarvosta*, jotka on maksettu *tarkastettavan yhteisön ja tapauksen mukaan sen emoyrityksen, sen määräysvallassa olevien yritysten ja kyseessä olevan konsernin konsernitilinpäätöksen lakisääteisestä tilintarkastuksesta / lakisääteisistä tilintarkastuksista kolmena viimeisenä peräkkäisenä tilikautena*.

Muut kuin 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut palvelut, joita vaaditaan unionin tai kansallisessa lainsäädännössä, eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan ensimmäisessä alakohdassa määritellyjä rajoja sovellettaessa.

Jäsenvaltiot voivat säätää, että toimivaltainen viranomainen voi lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön pyynnöstä poikkeuksellisesti sallia sen, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö jätetään jonkin tarkastettavan yhteisön osalta ensimmäisen alakohdan soveltamisalan ulkopuolelle enintään kahden tilikauden ajaksi.

3. Jos yleisen edun kannalta merkittävältä yhteisöltä saadut kokonaispalkkiot **ovat kunakin yksittäisenä viimeisenä kolmena peräkkäisenä tilikautena** yli 15 prosenttia lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön taikka, **tapauksen mukaan, konsernin tilintarkastajan**, joka suorittaa lakisääteisen tilintarkastuksen **kunakin tilikautena**, saamista ■ kokonaispalkkioista, tällaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tai tapauksen mukaan yhteisöjen ryhmittymän on ilmoitettava **asiasta tarkastusvaliokunnalle ja keskusteltava sen kanssa riippumattomuuttaan vaarantavista uhista sekä näiden uhkien lieventämiseksi toteutetuista varotoimista**. Tarkastusvaliokunnan on harkittava, olisiko toisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön suoritettava tilintarkastustoimeksiannon laadunvalvontatarkastus ennen kuin tilintarkastuskertomus annetaan.

Jos yleisen edun kannalta merkittävältä yhteisöltä saadut ■ palkkiot ovat edelleen yli 15 prosenttia tällaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön taikka tapauksen mukaan konsernin tilintarkastajan, joka suorittaa lakisääteisen tilintarkastuksen, saamista kokonaispalkkioista, tarkastusvaliokunnan on päätettävä objektiivisin perustein ■ , voiko tällaisen yhteisön tai konsernin lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö taikka konsernin tilintarkastaja jatkaa lakisääteistä tilintarkastusta lisääjän, joka ei missään tapauksessa saa olla kahta vuotta pidempi.

■

4. **Jäsenvaltiot voivat soveltaa tiukempia vaatimuksia kuin ne, jotka säädetään tässä artiklassa.**

5 artikla

Kielto tarjota muita kuin tilintarkastuspalveluja

1. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, joka suorittaa yleisen edun kannalta merkittävän **yhteisön** lakisääteisen tilintarkastuksen, ***tai sen ketjun jäsen, johon*** lakisääteinen tilintarkastaja ***tai tilintarkastusyhteisö*** kuuluu, ei saa suoraan tai välillisesti tarjota kiellettyjä muita kuin tilintarkastuspalveluja kyseiselle unionissa sijaitsevalle tarkastettavalle yhteisölle, sen unionissa sijaitsevalle emoyritykselle ***tai*** sen määräysvallassa oleville unionissa sijaitseville yrityksille
 - a) ***ajanjaksona, joka alkaa tarkastuksen kohteena olevan kauden alusta ja päättyy, kun tilintarkastuskertomus annetaan; ja***
 - b) ***edellä i alakohdassa tarkoitettua kautta välittömästi edeltävänä tilikautena, kun on kyse toisen alakohdan e alakohdassa luetelluista palveluista.***

■ Tässä artiklassa '***kiellettyillä*** muilla kuin tilintarkastuspalveluilla' tarkoitetaan seuraavia:

- a) ***veropalvelut, kun ne liittyvät seuraaviin:***
 - i) ***verolomakkeiden täyttäminen;***

- ii) palkkoihin liittyvät verot;*
- iii) tullit;*
- iv) julkisten tukien ja verokannustimien yksilöinti, paitsi jos lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön edellytetään lain mukaan antavan tällaisiin palveluihin liittyvää tukea;*
- v) tuki veroviranomaisten suorittamissa verotarkastuksissa, paitsi jos lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön edellytetään lain mukaan antavan tällaisiin tarkastuksiin liittyvää tukea;*
- vi) välittömien ja välillisten verojen ja laskennallisten verojen laskeminen;*
- vii) veroneuvonnan antaminen;*
- b) palvelut, joihin liittyy osallistuminen tarkastettavan yhteisön johtamiseen tai päätöksentekoon;*
- c) kirjanpito sekä kirjanpitoaineiston ja tilinpäätöksen laatiminen;*
- d) palkanlaskentapalvelut;*

- e) *taloudellisten* tietojen laatimiseen ja/tai valvontaan liittyvän sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan *menettelyjen* suunnittelu ja toteutus *tai sellaisten tietoteknisten järjestelmien* suunnittelu ja toteutus, *joilla käsitellään taloudellisia tietoja* ;
- f) arvonmäärittäminen palvelut, *mukaan lukien arvonmäärittäminen aktuaaripalvelujen tai oikeudenkäyntiin liittyvien tukipalvelujen yhteydessä*;
- g) *oikeudelliset palvelut, jotka liittyvät seuraaviin:*
 - i) *yleinen oikeudellinen neuvonta,*
 - ii) *tarkastettavan yhteisön puolesta käytävät neuvottelut, ja*
 - iii) *toimiminen asian ajamisen luonteisessa roolissa oikeudenkäynnissä;*
- h) tarkastettavan yhteisön sisäiseen tarkastukseen *liittyvät palvelut*;
- i) *palvelut, jotka liittyvät tarkastettavan asiakkaan rahoitukseen, pääomarakenteeseen ja pääoman kohdentamiseen sekä sijoitusstrategiaan, lukuun ottamatta tilinpäätöksiin liittyvien varmennuspalvelujen tarjoamista, kuten tukikirjeiden (comfort letter) antaminen tarkastettavan yhteisön julkaisemien esitteiden yhteydessä;*
- j) *tarkastettavan yhteisön osakkeiden myynnin edistäminen, kaupankäynti tämän osakkeilla tai tämän osakkeisiin liittyvän merkintäsitoumuksen antaminen;*

- l) henkilöresursseihin liittyvät palvelut, jotka koskevat seuraavia:*
- i) toimiva johto, joka on sellaisessa asemassa, että sillä on mahdollisuus vaikuttaa merkittävästi lakisääteisen tilintarkastuksen kohteena olevan kirjanpitoaineiston tai tilinpäätöksen laatimiseen, jos tällaisiin palveluihin kuuluu*
 - ehdokkaiden hakeminen tai etsiminen tällaisiin tehtäviin; tai*
 - tällaisiin tehtäviin ehdolla olevien henkilöiden suositusten tarkistaminen;*
 - ii) organisaatiorakenteen suunnittelu; ja*
 - iii) kustannusseuranta.*

I

- 1 a. Jäsenvaltiot voivat kieltää muita kuin 1 kohdassa lueteltuja palveluita, jos ne katsovat, että nämä palvelut voivat uhata riippumattomuutta. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle 1 kohdassa olevaan luetteloon mahdollisesti tehtävät lisäykset.*
- 1 b. Poiketen siitä, mitä 1 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia a alakohdan i alakohdassa, a alakohdan iv–vii alakohdassa ja f alakohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamisen edellyttäen, että noudatetaan seuraavia vaatimuksia:*
- a) niillä ei ole suoraa vaikutusta tai niillä on erikseen tai yhdessä vain vähäinen vaikutus tarkastettavaan tilinpäätökseen;*

- b) tarkastettuihin tilinpäätöksiin kohdistuvan vaikutuksen arviointi dokumentoidaan kattavasti ja selitetään 23 artiklassa tarkoitetussa tarkastusvaliokunnalle esitettävässä lisäraportissa; ja*
- c) lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö noudattaa direktiivissä 2006/43/EY säädettyjä riippumattomuusperiaatteita.*

4. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, joka suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, **ja sellaisen ketjun jäsen, johon lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu, voi** tarjota tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle tai sen määräysvallassa oleville yrityksille sellaisia muita kuin tilintarkastuspalveluja, jotka eivät ole **1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä muita kuin tilintarkastuspalveluja, jos tarkastusvaliokunta on antanut siihen luvan arvioituaan asianmukaisesti riippumattomuuteen kohdistuvat uhat ja toteutetut varotoimet direktiivin 2006/43/EY 22 b artiklan mukaisesti. Tarkastusvaliokunta antaa tarvittaessa ohjeita 3 kohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta.**

Jäsenvaltiot voivat säätää tiukempia sääntöjä, joissa vahvistetaan ne edellytykset, joiden mukaan lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tai sellaisen ketjun jäsen, johon lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu, voi tarjota tarkastettavalle yhteisölle, sen emoyritykselle tai sen määräysvallassa oleville yrityksille sellaisia muita kuin tilintarkastuspalveluja, jotka eivät ole 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä muita kuin tilintarkastuspalveluja.

5. Jos sellaisen ketjun jäsen, johon yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu, tarjoaa **tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja** muita kuin tilintarkastuspalveluja kolmanteen maahan perustetulle, tarkastettavan yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön **määräysvallassa olevalle** yritykselle, asianomaisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on arvioitava, vaarantaako tällainen ketjun jäsenen harjoittama palveluntarjonta lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden.

Jos asialla on vaikutusta lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuteen, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on **tapauksen mukaan** sovellettava varotoimia tällaisen kolmannessa maassa harjoitettavan palveluntarjonnan aiheuttamien uhkien lieventämiseksi. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi jatkaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamista ainoastaan, jos asianomainen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi **tämän asetuksen 6 artiklan ja direktiivin 2006/43/EY 22 b artiklan** mukaisesti perustella sen, ettei tällainen palveluntarjonta vaikuta sen ammatilliseen harkintaan eikä tilintarkastuskertomukseen.

Tätä kohtaa sovellettaessa

- a)** osallistumisen tarkastettavan yhteisön päätöksentekoon ja **1** kohdan toisen alakohdan **b, c** ja **e** alakohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjoamisen katsotaan kaikissa tapauksissa vaikuttavan tällaiseen riippumattomuuteen, **eikä tätä voida lieventää varotoimin;**
- b)** edellä **1** kohdan toisen alakohdan **muissa kuin b, c** ja **e** alakohdassa tarkoitettujen palvelujen tarjonnan on oletettava vaikuttavan tällaiseen riippumattomuuteen **ja edellyttävän tämän vuoksi varotoimia tilanteen aiheuttamien uhkien lieventämiseksi.**

6 artikla

Valmistautuminen lakisääteiseen tilintarkastukseen ja riippumattomuuteen kohdistuvien uhkien arvioiminen

1. Ennen kuin lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ottaa vastaan yleisen
■ edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta koskevan toimeksiannon tai jatkaa sitä, sen on arvioitava ja dokumentoitava **direktiivin 2006/43/EY 22 d artiklan säännösten lisäksi** seuraavat:

■

- täyttääkö hän tai se **tämän asetuksen** 9 ja 10 artiklan vaatimukset;

■

- täyttyvätkö tämän asetuksen 33 artiklan edellytykset;
- yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön **valvonta-, hallinto- ja johtoelinten jäsenten** vilpittömyys, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2005/60/EY soveltamista.

■

2. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on

- a) vahvistettava vuosittain kirjallisesti tarkastusvaliokunnalle, että lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavat ***lakisääteinen tilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisö sekä*** tilintarkastusyhteisön osakkaat ja toimeksiantoryhmän johtavat henkilöt (senior manager ja manager) ***ovat riippumattomia tarkastettavasta yhteisöstä;***

I

- b) keskusteltava tarkastusvaliokunnan kanssa riippumattomuuttaan uhkaavista tekijöistä ja näiden uhkien lieventämiseksi toteutetuista varotoimista, jotka hän tai se on dokumentoinut ***I*** kohdan nojalla.

Sääntöjenvastaisuudet

■ Jos yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittava lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö epäilee tai sillä on perustellut syyt epäillä sääntöjenvastaisuuksia, ■ tarkastettavan yhteisön tilinpäätökseen liittyvät väärinkäytökset mukaan lukien, hänen tai sen on ilmoitettava asiasta tarkastettavalle yhteisölle ja pyydettyä sitä tutkimaan asia ja toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet tällaisiin sääntöjenvastaisuuksiin puuttumiseksi ja niiden tulevan toistumisen ehkäisemiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta **tämän asetuksen 12 artiklan ja** direktiivin 2005/60/EY soveltamista.

Jos tarkastettava yhteisö ei tutki asiaa ■ , lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava asiasta tällaisten sääntöjenvastaisuuksien **tutkinnasta vastaaville, jäsenvaltioiden määrittämille** viranomaisille.

Tietojen ilmaisemista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö vilpittömässä mielessä ilmoittaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista **sääntöjenvastaisuuksista kyseisille** viranomaisille ■ .

■

Toimeksiannon laadunvalvontatarkastus

1. Ennen kuin 10 artiklassa tarkoitettu kertomus ja 11 artiklassa tarkoitettu lisäraportti annetaan, on tehtävä **toimeksiannon** laadunvalvontatarkastus, jäljempänä tässä artiklassa 'laadunvalvontatarkastus', sen arvioimiseksi, onko lakisääteinen tilintarkastaja tai päävastuullinen tilintarkastaja kohtuudella arvioituna voinut päätyä kyseisten kertomuksen ja lisäraportin luonnoksissa esitettyihin lausuntoihin ja niissä esitettyihin päätelmiin.
2. Laadunvalvontatarkastus on suoritettava **toimeksiannon** laadunvalvontatarkastajan, jäljempänä tässä artiklassa 'laadunvalvontatarkastaja', toimesta. Laadunvalvontatarkastajan on oltava lakisääteinen tilintarkastaja, joka ei osallistu **laadunvalvontatarkastuksen** kohteena olevan lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen.
3. ***Edellä olevasta 2 kohdasta poiketen, jos lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö ja kaikki lakisääteiset tilintarkastajat osallistuvat lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen, tai jos lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa lakisääteinen tilintarkastaja ja lakisääteinen tilintarkastaja ei ole tilintarkastusyhteisön osakas tai työntekijä, hänen tai sen on huolehdittava siitä, että laadunvalvontatarkastuksen suorittaa toinen lakisääteinen tilintarkastaja. Asiakirjojen luovuttamista tai tietojen ilmaisemista riippumattomalle laadunvalvontatarkastajalle tämän artiklan soveltamiseksi ei pidetä salassapitovelvollisuuden rikkomisena. Laadunvalvontatarkastajalle tämän artiklan soveltamiseksi luovutettuja asiakirjoja tai hänelle ilmaistuja tietoja koskee salassapitovelvollisuus.***

4. ***Laadunvalvontatarkastusta tehdessään laadunvalvontatarkastajan*** on dokumentoitava tiedot ainakin seuraavista:

- a) suulliset ja kirjalliset tiedot, jotka lakisääteinen tilintarkastaja tai päävastuullinen tilintarkastaja on antanut ***merkittävien harkintaan perustuvien ratkaisujen***, suoritettujen tilintarkastustoimenpiteiden ***ja*** keskeisten havaintojen ja niiden perusteella tehtyjen päätelmien tueksi, riippumatta siitä, onko ne annettu laadunvalvontatarkastajan pyynnöstä;

■

- b) lakisääteisen tilintarkastajan tai päävastuullisen tilintarkastajan lausunnot, sellaisina kuin ne esitetään 10 tarkoitetun kertomuksen ja 11 artiklassa tarkoitetun lisäraportin luonnoksissa.

5. Laadunvalvontatarkastuksessa on arvioitava ainakin seuraavat osatekijät:

- a) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuus ■ tarkastettavasta yhteisöstä;
- b) ***lakisääteisen tilintarkastuksen kannalta*** merkittävät riskit, jotka lakisääteinen tilintarkastaja tai päävastuullinen tilintarkastaja on tunnistanut lakisääteisen tilintarkastuksen aikana, ja toimenpiteet, jotka hän tai se on toteuttanut näiden riskien asianmukaiseksi hallitsemiseksi;
- c) lakisääteisen tilintarkastajan tai päävastuullisen tilintarkastajan perustelut, erityisesti olennaisuustason ja b alakohdassa tarkoitettujen merkittävien riskien osalta;

- d) mahdolliset pyynnot neuvojen saamiseksi ulkopuolisilta asiantuntijoilta ja tällaisten neuvojen noudattaminen;
- e) tilintarkastuksen aikana tilinpäätöksessä todettujen korjattujen ja korjaamattomien virheellisyyksien luonne ja laajuus;
- f) aiheet, joista on keskusteltu tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnan sekä johtaja/tai valvontaelinten kanssa;
- g) aiheet, joista on keskusteltu toimivaltaisten viranomaisten ja tapauksen mukaan muiden kolmansien osapuolten kanssa;
- h) tukevatko **laadunvalvontatarkastajan** tilintarkastusaineistosta valitsevat asiakirjat ja tiedot lakisääteisen tilintarkastajan tai päävastuullisen tilintarkastajan lausuntoa, sellaisena kuin se esitetään 10 artiklassa tarkoitetun kertomuksen ja 11 artiklassa tarkoitetun lisäraportin luonnoksissa.

6. Laadunvalvontatarkastajan on keskusteltava laadunvalvontatarkastuksen tuloksista lakisääteisen tilintarkastajan tai päävastuullisen tilintarkastajan kanssa.

Tilintarkastusyhteisöllä on oltava menettelyt sen määrittämiseksi, miten päävastuullisen tilintarkastajan ja laadunvalvontatarkastajan väliset mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan.

7. Lakisääteisen **tilintarkastajan** tai tilintarkastusyhteisön **ja laadunvalvontatarkastajan** on dokumentoitava tiedot laadunvalvontatarkastuksen tuloksista sekä huomiot, joihin nämä tulokset perustuvat.

9 artikla

Kansainväliset tilintarkastusstandardit

*Siirretään komissiolle valta hyväksyä delegoiduilla säädöksillä 39 artiklan mukaisesti direktiivin 2006/43/EY 26 artiklassa tarkoitetut kansainväliset tilintarkastusstandardit **tilintarkastuskäytännön, lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen riippumattomuuden ja sisäisen laadunvalvonnan alalla, niiden soveltamiseksi unionissa, edellyttäen että ne täyttävät direktiivin 2006/43/EY 26 artiklan 3 kohdan a, b ja c alakohdan vaatimukset eivätkä muuta mitään tämän asetuksen vaatimuksia tai täydennä mitään sen vaatimuksia tämän asetuksen 7, 8 ja 18 artiklassa mainittujen lisäksi.***

I

1. Lakisääteisten tilintarkastajan (***lakisääteisten tilintarkastajien***) tai tilintarkastusyhteisön (***tilintarkastusyhteisöjen***) on esitettävä yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset tilintarkastuskertomuksessa.
2. Tilintarkastuskertomus on laadittava ***direktiivin 2006/43/EY 28 artiklan säännösten mukaisesti, ja lisäksi*** siinä on ainakin

■

- a) ***mainittava, kuka tai*** mikä taho ***on valinnut*** lakisääteisen tilintarkastajan (lakisääteiset tilintarkastajat) tai ■ tilintarkastusyhteisön (tilintarkastusyhteisöt);
- b) ilmoitettava valitsemispäivämäärä ja se, kuinka kauan tilintarkastustoimeksianto on keskeytyksettä jatkunut, mukaan lukien lakisääteisen tilintarkastajan (***lakisääteisten tilintarkastajien***) tai tilintarkastusyhteisön (***tilintarkastusyhteisöjen***) toimeksiannon aiemmat uusimiset ja uudelleenvalinnat;

- c) *annettava tilintarkastuslausunnon tueksi seuraavat tiedot:*
- i) *kuvaus merkittävimmistä arvioiduista olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien arvioidut väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskit;*
 - ii) *yhteenvedo siitä, miten tilintarkastaja on toiminut näiden riskien johdosta; ja*
 - iii) *kun se on merkityksellistä, näihin riskeihin liittyvät keskeiset havainnot.*

Tilintarkastuskertomukseen on sisällyttävä viittaus asianomaisiin tilinpäätöksen tietoihin selkeästi, jos se on merkityksellistä niiden tilintarkastuskertomuksessa annettujen edellä mainittujen tietojen kannalta, jotka koskevat kutakin arvioitua väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskiä;

I

- d) *selitettävä, missä määrin lakisääteisessä tilintarkastuksessa katsottiin voitavan havaita sääntöjenvastaisuudet, mukaan lukien väärinkäytökset;*

-
- e) vahvistettava, että tilintarkastuslausunto on ristiriidaton 11 artiklassa tarkoitetun tarkastusvaliokunnalle annettavan lisäraportin kanssa;
 - f) ilmoitettava, että 10 artiklan *1* kohdassa tarkoitettuja **kiellettyjä** muita kuin tilintarkastuspalveluja ei ole suoritettu ja että lakisääteinen tilintarkastaja (lakisääteiset tilintarkastajat) tai tilintarkastusyhteisö (tilintarkastusyhteisöt) olivat ■ tilintarkastusta suorittaessaan täysin riippumattomia **tarkastettavasta yhteisöstä**;

-
- g) *ilmoitettava mahdolliset palvelut, jotka lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö t on suorittanut tarkastettavalle yhteisölle ja sen määräysvallassa olevalle yritykselle tai yrityksille lakisääteisen tilintarkastuksen lisäksi ja joita ei ole esitetty toimintakertomuksessa tai tilinpäätöksessä.*

Jäsenvaltiot voivat asettaa tilintarkastuskertomuksen sisältöä koskevia lisävaatimuksia.

-
- 3. *Lukuun ottamatta 2 kohdan e alakohdassa esitettyä vaatimusta* tilintarkastuskertomus ■ ei saa sisältää ristikkäisviittauksia 23 artiklassa tarkoitettuun tarkastusvaliokunnalle annettavaan lisäraporttiin. *Tilintarkastuskertomuksen on oltava kielellisesti selkeä ja yksiselitteinen.*

-
- 4. Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ei saa käyttää minkään toimivaltaisen viranomaisen nimeä ■ siten, että tämä voitaisiin tulkita osoitukseksi tai viitteeksi siitä, että kyseinen viranomainen on vahvistanut tai hyväksynyt tilintarkastuskertomuksen.

Tarkastusvaliokunnalle esitettävä lisäraportti

1. Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavan lakisääteisen tilintarkastajan (lakisääteisten tilintarkastajien) tai tilintarkastusyhteisön (tilintarkastusyhteisöjen) on esitettävä lisäraportti tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnalle **viimeistään päivänä, jona annetaan 10 artiklassa tarkoitettu tilintarkastuskertomus. Jäsenvaltiot voivat lisäksi edellyttää, että tämä lisäraportti on toimitettava tarkastettavan yhteisön hallinto- tai valvontaelimelle.**

Jos tarkastettavalla yhteisöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, täydentävä kertomus on esitettävä tarkastettavassa yhteisössä vastaavia tehtäviä hoitavalle elimelle. **Jäsenvaltiot voivat sallia sen, että tarkastusvaliokunta antaa tämän lisäraportin sellaisille kolmansille osapuolille, joista säädetään niiden kansallisessa oikeudessa.**

■

2. Tarkastusvaliokunnalle esitettävän lisäraportin on oltava kirjallinen. Siinä on selitettävä ■ suoritettun lakisääteisen tilintarkastuksen tulokset ja sen on sisällettävä ainakin seuraavaa:
- a) siinä on oltava **6 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettu** ilmoitus riippumattomuudesta.
 - b) ***jos lakisääteisen tilintarkastuksen on suorittanut tilintarkastusyhteisö, kertomuksessa on ilmoitettava jokainen päävastuullinen tilintarkastaja, joka osallistui tilintarkastukseen;***
 - c) ***jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on tehnyt järjestelyjä, joilla hänen tai sen toimintoja siirretään sellaisen toisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön hoidettaviksi, joka ei kuulu samaan ketjuun, tai on käyttänyt ulkopuolisia asiantuntijoita, tämä on ilmoitettava kertomuksessa ja vahvistettava, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on saanut toiselta lakisääteiseltä tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä ja/tai ulkopuoliselta asiantuntijalta vahvistuksen näiden riippumattomuudesta;***
 - d) ***kuvattava*** tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnan tai tarkastettavassa yhteisössä vastaavia tehtäviä hoitavan elimen ■, ***johtoelimen ja*** hallinto- tai valvontaelimen kanssa käydyn ***viestinnän luonne, tiheys ja laajuus, mukaan lukien kyseisten elinten kanssa pidettyjen kokousten päivämäärät;***
 - e) ***sisällettävä kuvaus tilintarkastuksen laajuudesta ja ajoituksesta;***

- f) *jos on nimetty useampi kuin yksi tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö, kuvattava lakisääteisten tilintarkastajien ja/tai tilintarkastusyhteisöjen tehtäväjako;*
- g) *kuvattava käytetyt menetelmät, mukaan lukien se, missä määrin tase on ollut välittömän tarkastuksen kohteena ja missä määrin se on ollut järjestelmä- ja vaatimustenmukaisuustestauksen kohteena; lisäksi siinä on selitettävä huomattavat erot järjestelmä- ja vaatimustenmukaisuustestauksen painottamisessa edellisvuoteen verrattuna, vaikka edellisvuoden lakisääteisen tilintarkastuksen olisivat suorittaneet toinen lakisääteinen tilintarkastaja (toiset lakisääteiset tilintarkastajat) tai tilintarkastusyhteisö (tilintarkastusyhteisöt);*
- h) *ilmoitettava määrälliset olennaisuustasot, joita lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisessa on käytetty tilinpäätökselle kokonaisuutena ja tarvittaessa olennaisuustaso tai -tasot, joita on käytetty tietyille liiketapahtumien lajeille, tilien saldoille tai tilinpäätöksessä esitettävillä tiedoilla sekä ilmoitettava laadulliset tekijät, jotka on otettu huomioon olennaisuustasoa määritettäessä;*
- i) *ilmoitettava ja perusteltava harkintaan perustuvat ratkaisut koskien tilintarkastuksen aikana havaittuja tapahtumia tai olosuhteita ja jotka voivat antaa merkittävää aihetta epäillä yhteisön kykyä jatkaa toimintaansa, ja sitä, voiko näistä tapahtumista tai olosuhteista aiheutua olennainen epävarmuus, sekä esitettävä yhteenveto kaikista takauksista, tukikirjeistä (comfort letter) , julkisista tukitoimista ja muista tukitoimista, jotka on otettu huomioon toiminnan jatkuvuutta arvioitaessa;*

- j) *ilmoitettava kaikista tarkastettavan yhteisön tai, jos kyse on konsernitilinpäätöksistä, emoyrityksen sisäisessä taloudellisen valvonnan järjestelmässä ja/tai laskentajärjestelmässä havaituista merkittävistä puutteista. Lisäraportissa on jokaisen tällaisen merkittävän puutteen osalta ilmoitettava, onko toimiva johto ratkaissut kyseisen puutteen;*

I

- k) *ilmoitettava kaikki tilintarkastuksen aikana havaitut merkittävät seikat, joihin liittyy lakien ja asetusten tai yhtiöjärjestyksen noudattamatta jättäminen tai tätä koskeva epäily, jos niiden katsotaan olevan tarkastusvaliokunnan tehtävien hoitamisen kannalta merkityksellisiä;*
- l) *ilmoitettava ja* arvioitava tilinpäätöksen tai konsernitilinpäätöksen eri eriin sovelletut arvostusmenetelmät, mukaan lukien tällaisten menetelmien muutosten mahdolliset vaikutukset;
- m) **I** jos kyseessä on konsernitilinpäätöksen lakisääteinen tilintarkastus, *selitettävä konsernitilinpäätöksen laajuus ja se, millä perusteella tarkastettava yhteisö on mahdollisesti jättänyt yhteisöjä yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, ja ovatko sovelletut kriteerit tilinpäätössäännösten mukaiset;*

- n) *kun tämä on sovellettavissa, yksilöitävä tilintarkastustyö, jonka konsernitilinpäätöksen lakisääteisessä tilintarkastuksessa ovat tehneet muut kuin konsernitilinpäätöksen tarkastavan lakisääteisen tilintarkastajan kanssa samaan ketjuun kuuluvat kolmansien maiden tilintarkastajat, lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyksiköt taikka tilintarkastusyhteisöt;*
- o) ilmoitettava, onko tarkastettava yhteisö toimitannut kaikki pyydetty selitykset ja asiakirjat;
- p) *ilmoitettava*
- i) *mahdollisista merkittävistä vaikeuksista, jotka ovat ilmenneet lakisääteisen tilintarkastuksen aikana;*
 - ii) *mahdollisista merkittävistä seikoista, jotka ovat ilmenneet lakisääteisen tilintarkastuksen aikana ja joista on keskusteltu tai käyty kirjeenvaihtoa toimivan johdon kanssa; ja*
 - iii) *lakisääteisen tilintarkastuksen yhteydessä esiin tulleista mahdollisista muista asioista, jotka tilintarkastajan ammatillisen harkinnan mukaan ovat merkittäviä taloudellisen raportoinnin prosessin valvonnan kannalta.*

Jäsenvaltiot voivat asettaa tarkastusvaliokunnalle annettavan lisäraportin sisältöä koskevia lisävaatimuksia.

Lakisääteisen tilintarkastajan, tilintarkastusyhteisön tai tarkastusvaliokunnan pyynnöstä lakisääteisen tilintarkastajan tai lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisön tai tilintarkastusyhteisöjen on keskusteltava tarkastettavan yhteisön tarkastusvaliokunnan, hallintoelimen tai soveltuvin tapauksissa valvontaelimen kanssa keskeisistä kysymyksistä, joita tilintarkastuksen yhteydessä on tullut esiin ja joihin on viitattu tarkastusvaliokunnalle annetussa lisäraportissa ja erityisesti ensimmäisen alakohdan j alakohdassa.

3. *Jos valittuna on ollut samanaikaisesti useampi kuin yksi lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö ja jos* näiden välillä on erimielisyyttä tilintarkastusmenettelyistä, kirjanpitoa koskevista säännöistä tai muista lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamiseen liittyvistä seikoista, tällaisen erimielisyyden syyt on selitettävä tarkastusvaliokunnalle esitettävässä lisäraportissa.
4. Tarkastusvaliokunnalle esitettävän lisäraportin on oltava allekirjoitettu ja päivätty ■ . Jos lakisääteisen tilintarkastuksen suorittaa tilintarkastusyhteisö, sen puolesta lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavien ■ lakisääteisten tilintarkastajien on allekirjoitettava tarkastusvaliokunnalle esitettävä lisäraportti.
5. Lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen on pyynnöstä *ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti* viipymättä asetettava lisäraportti *35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen* toimivaltaisten viranomaisten saataville.

■

Yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen valvontaviranomaisille annettava raportti

1. Rajoittamatta direktiivin 2004/39/EY 55 artiklan, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU¹ 63 artiklan, direktiivin 2007/64/EY 15 artiklan 4 kohdan, direktiivin 2009/65/EY 106 artiklan, direktiivin 2009/110/EY 3 artiklan 1 kohdan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY² 72 artiklan soveltamista, yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen suorittavalla lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä on velvollisuus viipymättä ilmoittaa asianomaista yleisen edun kannalta merkittävää **yhteisöä** valvoville toimivaltaisille viranomaisille ***tai, jos asianomainen jäsenvaltio näin edellyttää, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valvonnasta vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle*** kyseistä yleisen edun kannalta merkittävää yhteisöä koskevista **tiedoista**, joista hän tai se on tullut tietoiseksi lakisääteistä tilintarkastusta suorittaessaan ja jotka **saattavat** johtaa seuraaviin:
 - a) sellaisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten olennainen rikkominen, joissa säädetään tapauksen mukaan toimilupaa koskevista edellytyksistä tai jotka erityisesti koskevat tällaisten yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen toiminnan harjoittamista;
 - b) yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön toiminnan jatkuvuuteen kohdistuva **olennainen uhka tai epäily**;
 - c) kieltäytyminen antamasta tilinpäätöstä koskevaa **tilintarkastuslausuntoa** tai **kielteisen tai varauman sisältävän lausunnon antaminen**.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/138/EY, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta (Solvenssi II) (EUVL L 335, 17.12.2009, s. 1).

Lakisääteisillä tilintarkastajilla tai tilintarkastusyhteisöillä on myös velvollisuus ilmoittaa kaikista ensimmäisen alakohdan *a, b tai c alakohdassa tarkoitetuista tiedoista*, joista ne ovat tulleet tietoisiksi suorittaessaan sellaisen yrityksen lakisääteistä tilintarkastusta, jolla on läheiset sidokset sellaiseen yleisen edun kannalta merkittävään yhteisöön, jonka lakisääteistä tilintarkastusta hän tai se myös suorittaa. ***Tämän artiklan soveltamiseksi läheisillä sidoksilla tarkoitetaan samaa kuin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013¹ 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa.***

Jäsenvaltiot voivat edellyttää, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö antaa lisätietoja, jos se on tarpeen rahoitusmarkkinoiden tehokkaan valvonnan kannalta, siten kuin siitä kansallisessa oikeudessa säädetään.

2. Luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä valvovien *toimivaltaisten* viranomaisten ***ja näiden laitosten ja yhtiöiden lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on aloitettava tosiasiallinen vuoropuhelu. Molemmat vuoropuhelun osapuolet vastaavat tämän vaatimuksen täyttämisestä.***

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) ja CEAOB:n on järjestettävä vähintään kerran vuodessa tapaaminen, johon osallistuvat lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt tai ketjut, jotka suorittavat unionissa toimiluvan saaneiden laitosten, jotka on kansainvälisesti määritelty maailmanlaajuisiksi järjestelmän kannalta merkittäviksi rahoituslaitoksiksi, lakisääteisiä tilintarkastuksia ■ , jotta EJRK:lle voidaan tiedottaa alakohtaisesta tai mahdollisesta merkittävästä kehityksestä kyseisissä järjestelmän kannalta merkittävissä rahoituslaitoksissa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamisen helpottamiseksi Euroopan pankkiviranomainen (EPV) ja Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EVLEV) antavat ***nykyiset valvontakäytännöt huomioon ottaen*** luottolaitoksia ja vakuutusyhtiöitä valvoville toimivaltaisille viranomaisille tarkoitettuja ohjeita Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010¹ 16 artiklan ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1094/2010² 16 artiklan mukaisesti.

3. Tietojen ilmaisemista koskevaan sopimukseen tai lainsäädäntöön sisältyvän rajoituksen rikkomisena ei pidetä sitä, että lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö taikka soveltuviissa tapauksissa ketju vilpittömässä mielessä ilmaisee 1 kohdassa tarkoitettuja ***tietoja*** tai 2 kohdassa ***säädetyin*** vuoropuhelun aikana ***esiin tulleita tietoja*** toimivaltaisille viranomaisille ***tai EJRK:lle ja CEAOB:lle.***

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1094/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/79/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 48).

13 artikla
Avoimuusraportti

1. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön, joka suorittaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia, on julkistettava vuotuinen avoimuusraportti viimeistään **neljän** kuukauden kuluttua kunkin tilikauden päättymisestä. Tämä avoimuusraportti on julkistettava lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolla, jolta sen on oltava saatavissa vähintään viiden vuoden ajan **siitä päivästä, jona se julkistettiin verkkosivustolla. Jos lakisääteinen tilintarkastaja työskentelee tilintarkastusyhteisön palveluksessa, tässä artikkelissa säädetyt velvoitteet koskevat tilintarkastusyhteisöä.**

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on sallittua päivittää julkistamaansa vuotuista avoimuusraporttia. Tällöin lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön **on** mainittava, että kyseessä on raportin päivitetty versio ja alkuperäisen version on edelleen oltava saatavissa tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolta.

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille, että avoimuusraportti on julkistettu lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön verkkosivustolla, tai ilmoitettava niille tarvittaessa, että avoimuusraportti on päivitetty.

2. Vuotuisessa avoimuusraportissa on oltava ainakin seuraavat tiedot:
 - a) kuvaus tilintarkastusyhteisön oikeudellisesta rakenteesta ja omistussuhteista;

- b) jos lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö **on** ketjun **jäsen**,
- i) kuvaus ketjusta ja sen oikeudellisista ja rakenteellisista järjestelyistä;
 - ii) *kunkin sellaisen ketjuun kuuluvan lakisääteisen tilintarkastajan nimi, joka on ammattiaan yksin harjoittava tilintarkastaja, tai ketjuun kuuluvan tilintarkastusyhteisön nimi;*
 - iii) *maat, joissa kukin ketjuun kuuluva ammattiaan yksin harjoittava tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on pätevä toimimaan lakisääteisenä tilintarkastajana tai joissa hänellä tai sillä on sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka;*
 - iv) *ketjuun kuuluvien ammattiaan yksin harjoittavien tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toteuttama kokonaisliikevaihto, joka on syntynyt tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta;*
- c) kuvaus tilintarkastusyhteisön hallintorakenteesta;
- d) kuvaus lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sisäisestä laadunvalvontajärjestelmästä sekä hallinto- tai johtoelimen lausunto sen toiminnan tehokkuudesta;
- e) ilmoitus siitä, milloin 26 artiklassa tarkoitettu laaduntarkastus on viimeksi tehty;

- f) luettelo yleisen edun kannalta merkittävistä yhteisöistä, joiden lakisääteisiä tilintarkastuksia lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on suorittanut edellisen tilikauden aikana ■ ;
- g) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön soveltamia riippumattomuuskäytäntöjä koskeva lausuma, jossa vahvistetaan myös, että riippumattomuuden noudattamista koskeva sisäinen arviointi on suoritettu;
- h) lausuma direktiivin 2006/43/EY 13 artiklassa tarkoitettua lakisääteisten tilintarkastajien jatkuvaa koulutusta koskevista lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toimintaperiaatteista;
- i) tiedot tilintarkastusyhteisön osakkaiden palkitsemisen perusteista tilintarkastusyhteisöissä;

- j) kuvaus 17 artiklan *1* kohdan mukaista tilintarkastuksen päävastuullisten tilintarkastajien ja henkilöstön rotaatiota koskevista ***lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön*** toimintaperiaatteista;

k) jos näitä tietoja ei ilmoiteta lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön direktiivin 2013/34/EU 4 artiklan 2 kohdan mukaisessa tilinpäätöksessä, tiedot kokonaisliikevaihdosta seuraavasti jaoteltuina:

- i) tulot yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen ja yhteisöjen, jotka kuuluvat konserniin, jonka emoyritys on yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta;***
- ii) tulot muiden yhteisöjen tilinpäätösten ja konsernitilinpäätösten lakisääteisestä tilintarkastuksesta;***
- iii) tulot sallituista muista kuin tilintarkastuspalveluista yhteisöille, joiden tilintarkastuksen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö suorittaa; ja***
- iv) tulot muille yhteisöille suoritetuista muista kuin tilintarkastuspalveluista.***

Lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö voi poikkeuksellisissa olosuhteissa päättää olla ilmoittamatta ensimmäisen alakohdan f alakohdassa edellytetyjä tietoja siinä määrin kuin se on tarpeen kenen tahansa henkilön henkilökohtaiseen turvallisuuteen kohdistuvan välittömän ja merkittävän uhan lieventämiseksi. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle tällaisen uhan olemassaolo.

3. Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on allekirjoitettava avoimuusraportti.

14 artikla

Toimivaltaisille viranomaisille annettavat tiedot

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on joka vuosi toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle luettelo tilintarkastamistaan yleisen edun kannalta merkittävistä yhteisöistä,

jaoteltuna niiltä saatujen tulojen mukaan; tulot on jaoteltava seuraavasti:

- a) ***tulot lakisääteisestä tilintarkastuksesta;***
- b) ***tulot muista kuin 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista muista kuin tilintarkastuspalveluista, jotka vaaditaan unionin lainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä; ja***
- c) ***tulot muista kuin 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista muista kuin tilintarkastuspalveluista, joita ei vaadita unionin lainsäädännössä ja kansallisessa lainsäädännössä.***

30 artikla

Tietojen säilyttäminen

Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on säilytettävä ■ tämän asetuksen 4 artiklan 3 kohdassa, 6 artiklassa, 7 artiklassa, ■ 8 artiklan 4–7 kohdassa, 10 ja 11 artiklassa, 12 artiklan 1 ja 2 kohdassa, 14 artiklassa, 16 artiklan 2, 3 ja 5 kohdassa sekä ***direktiivin 2006/43/EY 22 b, 24 a, 24 b, 27 ja 28 artiklassa*** tarkoitetut asiakirjat ja tiedot ***vähintään*** viiden vuoden ajan kyseisten asiakirjojen ja tietojen ***tuottamisesta***.

Jäsenvaltiot voivat edellyttää henkilötietojen suojaa koskevien sääntöjensä sekä hallinnollisten menettelyjensä ja tuomioistuinmenettelyjensä mukaisesti, että lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt säilyttävät ensimmäisessä kohdassa tarkoitetut asiakirjat ja tiedot vielä pidemmän ajan.

III OSASTO
YLEISEN EDUN KANNALTA MERKITTÄVIEN YHTEISÖJEN SUORITTAMA
LAKISÄÄTEISTEN TILINTARKASTAJIEN TAI TILINTARKASTUSYHTEISÖJEN
VALITSEMINEN

16 artikla

■ Lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen valitseminen

1. Sovellettaessa direktiivin 2006/43/EY 37 artiklan **1** kohtaa yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen suorittamaan lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen valitsemiseen sovelletaan tämän artiklan 2–5 kohdassa säädettyjä edellytyksiä, *jollei 7 kohdasta mahdollisesti muuta johdu.*

Sovellettaessa direktiivin 2006/43/EY 37 artiklan 2 kohtaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön on ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle mainitussa artiklassa tarkoitettujen vaihtoehtoisten järjestelmien tai sääntöjen käytöstä. *Siinä tapauksessa tämän artiklan 2–5 kohtaa ei sovelleta.*

2. Tarkastusvaliokunnan on annettava tarkastettavan yhteisön hallinto- tai valvontaelimelle suositus lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen valitsemiseksi ■.

Jollei ole kyse 17 artiklan 1 kohdan *ja 17 artiklan 2 kohdan* mukaisesta tilintarkastustoimeksiannon uusimisesta, suositus *on perusteltava ja* sen on sisällettävä vähintään kaksi vaihtoehtoa, ja tarkastusvaliokunnan on asianmukaisesti perusteltava, mitä vaihtoehtoa se pitää etusijalla.

■

Suosituksessaan tarkastusvaliokunnan on ilmoitettava, että suositus on vapaa kolmannen osapuolen vaikutuksesta ja ettei tarkastusvaliokunnalta ole edellytetty 6 kohdassa tarkoitetun ■ lausekkeen kaltaisen lausekkeen noudattamista.

3. Jollei ole kyse 17 artiklan 1 kohdan *ja 17 artiklan 2 kohdan* mukaisesta tilintarkastustoimeksiannon uusimisesta, tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tarkastusvaliokunnan suositus ■ on laadittava tarkastettavan yhteisön järjestämän valintamenettelyn jälkeen ja valintamenettelyn on noudatettava seuraavia perusteita:
- a) tarkastettavalla yhteisöllä on vapaus pyytää ketä tahansa lakisääteistä tilintarkastajaa tai mitä tahansa tilintarkastusyhteisöä tekemään lakisääteisiä tilintarkastuspalveluja koskeva tarjous sillä ehdolla, että 17 artiklan 3 kohtaa noudatetaan ja että *tarjouskilpailussa ei millään tavoin suljeta ulkopuolelle tilintarkastusyhteisöjä*, jotka ovat saaneet *alle* 15 prosenttia tilintarkastuspalkkioidensa kokonaismäärästä ■ yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä kyseisessä jäsenvaltiossa edellisen kalenterivuoden aikana;
 -
 - b) tarkastettavan yhteisön on laadittava tarjouspyyntöasiakirjat pyynnön kohteina olevia lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä *varten*. Tarjouspyyntöasiakirjoissa tilintarkastajille ja tilintarkastusyhteisöille on annettava käsitys tarkastettavan yhteisön liiketoiminnasta ja suoritettavan lakisääteisen tilintarkastuksen tyypistä. Tarjouspyyntöasiakirjojen on sisällettävä avoimet ja syrjimättömät valintaperusteet, joita tarkastettavan yhteisön on käytettävä arvioidessaan lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen tekemiä tarjouksia;

- c) tarkastettavalla yhteisöllä on oltava vapaus päättää valintamenettelystä, ja se voi käydä menettelyn aikana suoria neuvotteluja kiinnostuneiden tarjoajien kanssa;
- d) jos 20 artiklassa tarkoitetut toimivaltaiset viranomaiset edellyttävät unionin oikeuden tai kansallisen oikeuden mukaisesti, että lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen on noudatettava tiettyjä laatuvaatimuksia, nämä vaatimukset on sisällytettävä tarjouspyyntöasiakirjoihin;
- e) tarkastettavan yhteisön on arvioitava lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen tekemät tarjoukset tarjouspyyntöasiakirjoissa ennalta määriteltujen valintaperusteiden mukaisesti. Tarkastettavan yhteisön on laadittava valintamenettelyn päätelmistä raportti, joka tarkastusvaliokunnan on vahvistettava. Tarkastettavan yhteisön ja tarkastusvaliokunnan on otettava huomioon mahdolliset 26 artiklan 8 kohdassa tarkoitetut tarkastusraporttien ***havainnot ja päätelmät***, jotka koskevat hakijana olevaa lakisääteistä tilintarkastajaa tai tilintarkastusyhteisöä ja jotka toimivaltainen viranomainen on julkistanut 28 artiklan d alakohdan mukaisesti;
- f) tarkastettavan yhteisön on ***pyydettyessä*** pystyttävä osoittamaan 20 artiklassa tarkoitetulle toimivaltaiselle viranomaiselle, että valintamenettely on ollut tasapuolinen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta valintamenettelystä vastaa tarkastusvaliokunta.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdan soveltamiseksi 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen on julkistettava kyseisistä lakisääteisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä laadittu luettelo, joka on päivitettävä vuosittain. Toimivaltaisen viranomaisen on käytettävä lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen **14** artiklan mukaisesti antamia tietoja laatiessaan tarvittavia laskelmia.

4. Yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt, jotka täyttävät direktiivin 2003/71/EY 2 artiklan 1 kohdan f ja t alakohdan vaatimukset, eivät ole velvollisia noudattamaan soveltamaan 3 kohdassa tarkoitettua valintamenettelyä.
5. Ehdotuksen **■**, joka esitetään tarkastettavan yhteisön yhtiökokoukselle tai sen jäsenten kokoukselle lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen valitsemiseksi, on sisällettävä tarkastusvaliokunnan ***tai vastaavia tehtäviä hoitavan elimen*** esittämä 2 kohdassa tarkoitettu suositus ***ja sen etusijalla pitämä vaihtoehto***.

■

Jos ehdotus poikkeaa tarkastusvaliokunnan etusijalla pitämästä vaihtoehdosta, ehdotuksessa on perusteltava, minkä vuoksi tarkastusvaliokunnan suositusta ei ole noudatettu. Hallinto- tai valvontaelimen suosittelman tilintarkastajan tai suosittelmien tilintarkastajien on kuitenkin pitänyt osallistua 3 kohdassa tarkoitettuun valintamenettelyyn. Tätä alakohtaa ei sovelleta silloin, kun hallinto- tai valvontaelin hoitaa tarkastusvaliokunnan tehtäviä.

6. Mahdolliset yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön ja kolmannen osapuolen väliset sopimuslausekkeet, joilla rajoitetaan kyseisen yhteisön yhtiökokouksen tai jäsenten kokouksen tekemä direktiivin 2006/43/EY 37 artiklassa tarkoitettu valinta tiettyihin luokkiin kuuluviin tai tietyissä luetteloissa mainittuihin lakisääteisiin tilintarkastajiin tai tilintarkastusyhteisöihin koskien tietyn lakisääteisen tilintarkastajan tai tarkastusyhteisön valitsemista suorittamaan yhteisön lakisääteisen tilintarkastuksen, ovat mitättömiä.

Yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön on ilmoitettava 20 artiklassa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille **suoraan ja viipymättä** kolmannen osapuolen mahdollisista yrityksistä määrätä tällainen sopimuslauseke tai muulla tavoin **epäasianmukaisesti** vaikuttaa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön valintaa koskevaan yhtiökokouksen tai jäsenten kokouksen päätökseen.

I

7. Jäsenvaltiot voivat päättää, että yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen on tietyissä olosuhteissa nimettävä vähimmäismäärä lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä, ja vahvistaa nimettyjen lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen välisiä suhteita koskevat edellytykset.

Jos jäsenvaltio asettaa tällaisen vaatimuksen, sen on ilmoitettava siitä komissiolle **ja asianomaiselle Euroopan valvontaviranomaiselle**.

I

8. *Jos tarkastettavalla yhteisöllä on nimityskomitea, jossa osakkailla tai jäsenillä on merkittävä vaikutusvalta ja jonka tehtävänä on antaa suosituksia tilintarkastajien valintaa varten, jäsenvaltiot voivat sallia sen, että kyseinen nimityskomitea suorittaa tässä artiklassa säädetyt tarkastusvaliokunnan tehtävät, ja vaatia sitä esittämään 2 kohdassa tarkoitettu suositus yhtiökokoukselle tai jäsenten kokoukselle.*

Tilintarkastustoimeksiannon kesto

1. Kun yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö valitsee lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tilintarkastustoimeksiantoa varten ensimmäisen kerran, *toimeksiannon on oltava vähintään yhden vuoden pituinen. Toimeksianto voidaan uusia.*

Tietyn lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön saama ensimmäinen toimeksianto ja se yhdessä mahdollisten uusittujen toimeksiantojen kanssa saa kestää enintään kymmenen vuotta.

2. *Edellä olevasta 1 kohdasta poiketen jäsenvaltiot voivat*
 - a) *edellyttää, että 1 kohdassa tarkoitettun ensimmäisen toimeksiannon vähimmäiskesto on pidempi kuin yksi vuosi;*
 - b) *asettaa 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen toimeksiantojen enimmäiskestoksi alle kymmenen vuotta.*

3. Kun *1 kohdan toisessa alakohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut toimeksiantojen enimmäiskestot tai 4 tai 6 kohdan mukaisesti jatkettujen toimeksiantojen kestot* on saavutettu, lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö *tai soveltuvissa tapauksissa* unionin alueella olevat *sen ketjun* jäsenet, johon lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö kuuluu, **■** eivät saa **■** suorittaa *saman* yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön lakisääteistä tilintarkastusta *seuraavan neljän vuoden jakson aikana*.
4. Edellä olevista 1 kohdasta ja 2 kohdan b alakohdasta poiketen *jäsenvaltiot voivat säätää, että 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja enimmäiskestoja voidaan pidentää seuraavasti:*
- a) *20 vuoteen, jos lakisääteistä tilintarkastusta koskeva julkinen tarjouskilpailu järjestetään 16 artiklan 2–5 kohdan mukaisesti, kun 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut enimmäiskestot on saavutettu; tai*
 - b) *24 vuoteen, jos, sen jälkeen kun 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut enimmäiskestot on saavutettu, useampi kuin yksi lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on valittuna samanaikaisesti, edellyttäen, että lakisääteisen tilintarkastuksen tuloksena annetaan direktiivin 2006/43/EY 28 artiklassa tarkoitettu yhteinen tilintarkastuskertomus.*

5. *Edellä 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettua enimmäiskestoa voidaan pidentää vain, jos hallinto- tai valvontaelin tarkastusvaliokunnan suosituksesta kansallisen lainsäädännön mukaisesti ehdottaa yhtiökokoukselle tai jäsenten kokoukselle, että toimeksianto uusitaan, ja tämä ehdotus hyväksytään.*
6. *Edellä 1 kohdan toisessa alakohdassa, 2 kohdan b alakohdassa tai 4 kohdassa tarkoitetun toimeksiannon enimmäiskeston päätyttyä yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö voi poikkeuksellisesti pyytää 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua toimivaltaiselta viranomaiselta ■ lupaa valita lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö uudelleen toimeksiannon jatkoa varten, jos 4 kohdan a tai b alakohdan edellytykset täyttyvät. Tällaisen jatkon kesto saa olla enintään kaksi vuotta.*
7. Lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisesta vastaavien tilintarkastuksen päävastuullisten tilintarkastajien on lakattava osallistumasta tarkastettavan yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen **viimeistään** seitsemän vuoden kuluttua nimeämispäivästään ■ . Päävastuulliset tilintarkastajat eivät saa osallistua **uudelleen** tarkastettavan yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen ennen kuin osallistumisen lakkaamisesta on kulunut kolme vuotta.
- Poikkeuksena jäsenvaltiot voivat edellyttää, että lakisääteisen tilintarkastuksen suorittamisesta vastaavien tilintarkastuksen päävastuullisten tilintarkastajien on lakattava osallistumasta tarkastettavan yhteisön lakisääteiseen tilintarkastukseen ennen kuin seitsemän vuotta on kulunut päivästä, jona heidät nimettiin.*

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on perustettava asianmukainen vaiheittainen rotaatiojärjestelmä vastuullisimmassa asemassa olevalle henkilöstölle, joka osallistuu lakisääteiseen tilintarkastukseen, mukaan luettuina ainakin lakisääteisiksi tilintarkastajiksi rekisteröidyt henkilöt. Rotaatiojärjestelmää on sovellettava vaiheittain, ja sitä on sovellettava yksittäisiin henkilöihin eikä *koko toimeksiantoryhmään*. Sen on oltava oikeassa suhteessa lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toiminnan laajuuteen ja monimutkaisuuteen.

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, että tällaista järjestelmää todella sovelletaan ja mukautetaan kyseisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön toiminnan laajuuteen ja monimutkaisuuteen.

I

8. *Tätä artiklaa sovellettaessa tilintarkastustoimeksiannon kesto lasketaan sen ensimmäisen toimeksiantoa koskevan sopimuksen kattamasta ensimmäisestä tilikaudesta, jolla lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on ensimmäisen kerran valittu suorittamaan saman yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön peräkkäisiä lakisääteisiä tilintarkastuksia.*

Tätä artiklaa sovellettaessa tilintarkastusyhteisö käsittää muut yhteisöt, jotka tilintarkastusyhteisö on hankkinut tai jotka ovat sulautuneet siihen.

Jos on epävarmuutta siitä, minä päivänä lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö alkoi suorittaa yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön peräkkäisiä lakisääteisiä tilintarkastuksia, esimerkiksi tilintarkastusyhteisöjen sulautumien tai hankintojen vuoksi taikka omistusrakenteen muutosten vuoksi, lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ilmoitettava välittömästi tällaisesta epävarmuudesta toimivaltaiselle viranomaiselle, joka viime kädessä määrittää päivämäärän ensimmäisen alakohdan soveltamiseksi.

I

18 artikla
Luovutuskansio

Kun lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö korvataan toisella lakisääteisellä tilintarkastajalla tai tilintarkastusyhteisöllä, edellisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on noudatettava direktiivin 2006/43/EY 23 artiklan 3 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

Jollei 15 artiklasta muuta johdu, edellisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on myös annettava tulevalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle pääsy 11 artiklassa tarkoitettuihin lisäraportteihin, jotka koskevat edellisiä vuosia, ja kaikkiin 12 ja 13 artiklan mukaisesti toimivaltaisille viranomaisille toimitettuihin tietoihin.

Edellisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on pystyttävä osoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle, että tällaiset tiedot on annettu tulevalle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle.

19 artikla

Lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön erottaminen ja eroaminen

Jäsenvaltion tämän asetuksen 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimeämän **■** toimivaltaisen viranomaisen on toimitettava 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulle toimivaltaiselle viranomaiselle *tiedot lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön erottamisesta ja eroamisesta toimikauden aikana ja sille esitetyistä asianmukaisista perusteista*, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2006/43/EY 38 artiklan 1 kohdan soveltamista.

■

IV OSASTO

YLEISEN EDUN KANNALTA MERKITTÄVIEN YHTEISÖJEN LAKISÄÄTEISTÄ TILINTARKASTUSTA SUORITTAVIEN LAKISÄÄTEISTEN TILINTARKASTAJIEN JA TILINTARKASTUSYHTEISÖJEN TOIMINTOJEN VALVONTA

I LUKU

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

20 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. *Toimivaltaiset viranomaiset*, jotka vastaavat tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien hoitamisesta sekä sen varmistamisesta, että tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan **■**, on nimettävä seuraavien keskuudesta:
 - a) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen;
 - b) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 4 kohdan h alakohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen;
 - c) direktiivin 2006/43/EY 32 artiklassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat päättää, että vastuu sen varmistamisesta, että tämän asetuksen III osaston kaikkia säännöksiä tai osaa niistä sovelletaan, annetaan soveltuvin osin seuraavissa säännöksissä tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten tehtäväksi:

- a) direktiivin 2004/39/EY 48 artikla;
- b) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 1 kohta;
- c) direktiivin 2004/109/EY 24 artiklan 4 kohdan h alakohta;

■

- d) direktiivin 2007/64/EY 20 artikla;
- e) direktiivin 2009/138/EY 30 artikla;
- f) direktiivin **2013/36/EU 4** artiklan 1 kohta;

■

tai *muille kansallisessa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille.*

3. Jos toimivaltaisia viranomaisia on 1 ja 2 kohdan nojalla nimetty useampia kuin yksi, nämä viranomaiset on organisoitava siten, että niiden välinen tehtävänjako on selvä.
4. Edellä olevat 1, 2 ja 3 kohta eivät rajoita jäsenvaltion *oikeutta* ottaa käyttöön erillisiä oikeudellisia ja hallinnollisia järjestelyjä sellaisten merentakaisien maiden ja alueiden osalta, joihin asianomaisella jäsenvaltiolla on erityiset suhteet.

■

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava ■ komissiolle tämän asetuksen soveltamiseksi nimeämänsä toimivaltaiset viranomaiset.

Komissio kokoaa ja julkistaa kyseiset tiedot.

Riippumattomuusvaatimukset

Toimivaltaisten viranomaisten ■ on oltava riippumattomia lakisääteisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää 26 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja asiantuntijoita tiettyjen tehtävien suorittamiseksi, ja asiantuntijat voivat myös avustaa toimivaltaista viranomaista silloin, kun se on tämän tehtävien asianmukaisen suorittamisen kannalta olennaista. Asiantuntijat eivät saa osallistua minkäänlaiseen päätöksentekoon asianomaisissa elimissä.]

Henkilö ei saa olla *johtoelimen jäsen tai vastuussa* asianomaisten viranomaisten *päätöksenteosta*, jos kyseinen henkilö *osallistumisensa aikana* tai kolmen edellisen vuoden aikana on

- a) suorittanut lakisääteisiä tilintarkastuksia ■ ;
- b) ollut äänioikeutettu tilintarkastusyhteisössä;
- c) ollut tilintarkastusyhteisön hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsen;
- d) ollut tilintarkastusyhteisön *partneri*, sen palveluksessa tai muutoin *saanut tältä toimeksiannon*.

Toimivaltaisten viranomaisten rahoituksen on oltava turvattu, eivätkä lakisääteiset tilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisöt saa ■ sopimattomasti vaikuttaa siihen.

22 artikla

Salassapitovelvollisuus *toimivaltaisten viranomaisten suhteen*

Salassapitovelvollisuutta sovelletaan kaikkiin henkilöihin, jotka ovat tai ovat olleet toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa tai minkä tahansa sellaisen viranomaisen tai toimielimen palveluksessa, *jolle* on siirretty tehtäviä tämän asetuksen 24 artiklan nojalla, ja henkilöihin, jotka toimivat viranomaisten *toimeksiannosta tai jotka ovat osallisina niiden hallinnossa*.

Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa ilmaista toiselle henkilölle tai viranomaiselle muutoin kuin tässä asetuksessa säädettyjen velvollisuuksien tai ■ jäsenvaltion lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten nojalla.

23 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten valtuudet

1. Hoitaessaan tämän asetuksen mukaisia tehtäviään jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset tai muut viranomaiset eivät saa puuttua tilintarkastuskertomusten sisältöön, sanotun kuitenkin rajoittamatta 26 artiklan soveltamista.
2. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että* toimivaltaisilla viranomaisilla ■ on kaikki tarvittavat valvonta- ja tutkintavaltuudet *tämän asetuksen mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi direktiivin 2006/43/EY VII luvun säännösten mukaisesti*.

■

3. **Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin valtuuksiin on sisällyttävä ainakin valtuus**
- a) **saada pääsy lakisääteiseen tilintarkastukseen liittyviin tietoihin tai muihin lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa oleviin asiakirjoihin** missä tahansa niiden tehtävien suorittamisen kannalta asianmukaisessa muodossa ja saada tai ottaa niistä jäljennöksiä;
 - b) **saada** keneltä tahansa henkilöltä **lakisääteiseen tilintarkastukseen liittyviä** tietoja ■ ;
 - c) tehdä lakisääteisten tilintarkastajien **tai** tilintarkastusyhteisöjen tarkastuksia paikan päällä;
■
 - d) viedä asioita tuomioistuimeen syytetoimia varten;
 - e) pyytää asiantuntijoita tekemään tarkistuksia tai tutkintaa;
 - f) toteuttaa **direktiivin 2006/43/EY 30 a** artiklassa tarkoitetut hallinnolliset toimenpiteet ja määrätä siinä tarkoitetut seuraamukset.

Toimivaltaiset viranomaiset voivat käyttää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja valtuuksia ainoastaan suhteessa

- a) yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin,
- b) yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen toimintoihin osallistuviin henkilöihin,
- c) tarkastettaviin yleisen edun kannalta merkittäviin yhteisöihin, niiden sidosyrityksiin ja asianomaisiin kolmansiin osapuoliin,
- d) kolmansiin osapuoliin, joille yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittavat lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt ovat ulkoistaneet tiettyjä toimintoja tai toimintaa, sekä
- e) henkilöihin, jotka muulla tavoin liittyvät tai ovat yhteydessä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteistä tilintarkastusta suorittaviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin.

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset saavat käyttää valvonta- tai tutkintavaltuuksiaan seuraavilla tavoilla:

- a) *suoraan;*
- b) *yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa;*
- c) *saattamalla asia toimivaltaisten oikeusviranomaisten käsiteltäväksi.*

I

5. *Toimivaltaisten viranomaisten valvonta- tai tutkintavaltuuksia on käytettävä noudattaen täysin kansallista oikeutta, erityisesti yksityiselämän kunnioittamisen periaatetta ja oikeutta puolustukseen.*
6. Käytettäessä tämän artiklan mukaisia valvonta- ja tutkintavaltuuksia henkilötietoja on käsiteltävä direktiivin 95/46/EY mukaisesti.

24 artikla

Tehtävien siirtäminen

1. *Jäsenvaltiot voivat siirtää tai sallia 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten siirtää minkä tahansa tämän asetuksen nojalla suoritettavan tehtävän muille viranomaisille tai nimetyille toimielimille tai toimielimille, jotka on muutoin lailla valtuutettu suorittamaan tällaisia tehtäviä, lukuun ottamatta tehtäviä, jotka liittyvät seuraaviin:*
- a) *26 artiklassa tarkoitettu laadunvalvontajärjestelmä;*
 - b) *tämän asetuksen 25 artiklassa ja direktiivin 2006/43/EY 32 artiklassa tarkoitetut tutkinnot, jotka johtuvat mainitusta laadunvalvontajärjestelmästä tai jotka toinen viranomainen on saattanut käsiteltäväksi; ja*
 - c) *laadunvarmistustarkastuksiin tai yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten tutkimuksiin liittyvien, direktiivin 2006/43/EY VII luvussa tarkoitettujen seuraamusten ja toimenpiteiden määrääminen.*

2. *Toimivaltaisen viranomaisen on nimenomaisesti siirrettävä tehtävät, jotka muut viranomaiset tai toimielimet hoitavat. Siirrossa on täsmennettävä siirrettävät tehtävät ja edellytykset, joiden mukaisesti ne on hoidettava.*
- Kun toimivaltainen viranomainen siirtää tehtäviä toisille viranomaisille tai toimielimille, sen on voitava vaatia kyseisiä valtuuksia takaisin tapauskohtaisesti.*
3. *Viranomaiset tai toimielimet on järjestettävä siten, ettei synny eturistiriitoja. Vastuu tämän asetuksen ja sen nojalla toteutettujen täytäntöönpanotoimenpiteiden noudattamisen valvonnasta kuuluu viime kädessä siirron tekevälle toimivaltaiselle viranomaiselle.*
- Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava komissiolle ja muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille kaikista tehtävien siirtoa koskevista järjestelyistä sekä tehtävien siirtoa sääntelevistä tarkoista edellytyksistä.*
4. *Edellä olevasta 1 kohdasta poiketen, jäsenvaltiot voivat päättää siirtää 1 kohdan iii alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä muille viranomaisille tai nimetyille toimielimille tai toimielimille, jotka on muutoin lailla valtuutettu suorittamaan kyseessä olevia tehtäviä, kun suurin osa henkilöistä, jotka osallistuvat asianomaisen viranomaisen tai toimielimen hallintoon, on riippumaton tilintarkastajien ammattikunnasta.*

25 artikla

Yhteistyö muiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa

Edellä olevan 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten ja soveltuvin osin minkä tahansa viranomaisen, jolle tällainen toimivaltainen viranomainen on siirtänyt tehtäviä, on tehtävä kansallisesti yhteistyötä seuraavien kanssa:

- a) direktiivin 2006/43/EY **32 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut** toimivaltaiset viranomaiset;
- b) 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut viranomaiset riippumatta siitä, onko ne nimetty tätä asetusta sovellettaessa toimivaltaisiksi viranomaisiksi;
- c) direktiivin 2005/60/EY 21 ja 37 artiklassa tarkoitetut rahanpesun selvittelykeskukset ja toimivaltaiset viranomaiset.

Tällaisessa yhteistyössä on noudatettava tämän asetuksen 22 artiklan mukaisia salassapitovelvoitteita.

II LUKU
LAADUNVALVONTA, MARKKINOIDEN SEURANTA ■ JA TOIMIVALTAISTEN
VIRANOMAISTEN AVOIMUUS

26 artikla
Laadunvalvonta

1. Tässä artiklassa tarkoitetaan
 - a) "tarkastuksilla" lakisääteisten tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen laaduntarkastuksia, joita tarkastaja johtaa ja jotka eivät ole direktiivin **2006/43/EY 32 artiklan 5 kohdassa** tarkoitettua tutkintaa;
 - b) "tarkastajalla" tarkastuksen suorittajaa, joka täyttää tämän artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan vaatimukset ja on toimivaltaisen viranomaisen palveluksessa ***tai on muutoin saanut tältä toimeksiannon***;
 - c) "asiantuntijalla" luonnollista henkilöä, jolla on erityisasiantuntemusta finanssimarkkinoista, taloudellisesta raportoinnista, tilintarkastuksesta tai muilta tarkastuksiin liittyviltä aloilta, lakisääteisinä tilintarkastajina toimivat henkilöt mukaan luettuina.

2. Edellä olevan 20 artiklan 1 kohdan ***mukaisesti nimettyjen*** toimivaltaisten viranomaisten on perustettava tehokas tilintarkastuksen laadunvalvontajärjestelmä.

Niiden on tehtävä yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavia lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä koskevia ***laadunvarmistustarkastuksia riskianalyysin perusteella ja***

- i) kun on kyse muiden kuin direktiivin 2006/43/EY 2 artiklan 17 ja 18 alakohdassa tarkoitettujen yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavista lakisääteisistä tilintarkastajista ja tilintarkastusyhteisöistä, vähintään joka kolmas vuosi; ja***
- ii) muissa kuin a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa vähintään joka kuudes vuosi.***

3. Toimivaltaisella viranomaisella on seuraavat velvollisuudet **■** :

- a) tarkastusmenetelmien hyväksyminen ja muuttaminen, mukaan luettuina tarkastus- ja seurantakäsikirjat, raportointimenetelmät ja kausittaiset tarkastusohjelmat;
- b) tarkastus- ja seurantaraporttien hyväksyminen ja muuttaminen;
- c) tarkastajien hyväksyminen ja nimeäminen kuhunkin tarkastukseen.

Toimivaltaisen viranomaisen on varattava laadunvalvontajärjestelmää varten riittävät resurssit.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on **toteutettava** laadunvarmistusjärjestelmä ■ tavalla, joka tekee siitä riippumattoman suhteessa tarkastusten kohteena oleviin lakisääteisiin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin.

Toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että käyttöön otetaan asianmukaiset henkilöstön, myös tarkastajien, riippumattomuutta ja objektiivisuutta sekä laadunvalvontajärjestelmän hallintoa koskevat toimintaperiaatteet ja menettelyt.

5. Tarkastajia nimitessään toimivaltaisen viranomaisen on noudatettava seuraavia perusteita:
- a) tarkastajilla on oltava asianmukainen ammattialan koulutus sekä tarvittavaa kokemusta lakisääteisen tilintarkastuksen ja taloudellisen raportoinnin alalta ja laaduntarkastuksiin pätevöittävä erityiskoulutus;
 - b) tarkastajana ei saa toimia henkilö, joka toimii lakisääteisenä tilintarkastajana tai työskentelee lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön palveluksessa tai on muulla tavalla sidoksissa lakisääteiseen tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön;
 - c) henkilö ei saa toimia lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön tarkastuksessa tarkastajana ennen kuin vähintään **kolme** vuotta on kulunut siitä, kun kyseinen henkilö on lakannut olemasta kyseisen lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön osakas tai työntekijä tai muulla tavoin sidoksissa **kyseiseen lakisääteiseen tilintarkastajaan tai tilintarkastusyhteisöön**;
 - d) tarkastajien on vakuutettava, että tarkastettavan lakisääteisen tilintarkastajan ja tilintarkastusyhteisön ja heidän itsensä välillä ei ole eturistiriitoja.

Edellä olevan 1 kohdan b alakohdasta poiketen toimivaltainen viranomainen voi tehdä asiantuntijoiden kanssa toimeksiantosopimukset yksittäisten tarkastusten suorittamisesta, jos sillä ei ole riittävästi tarkastajia. Asiantuntijat voivat myös avustaa toimivaltaista viranomaista silloin, kun se on tarkastuksen asianmukaisen suorittamisen kannalta olennaista. Toimivaltaisten viranomaisten ja asiantuntijoiden on tällaisissa tapauksissa noudatettava tämän kohdan vaatimuksia. Asiantuntijat ***eivät saa osallistua*** ammatillisten yhdistysten ja elinten ***hallintoon eivätkä olla niiden palveluksessa tai muussa toimeksiantosuhteessa, mutta he voivat olla näiden yhdistysten tai elinten jäseniä.***

6. Tarkastuksiin on sisällyttävä ***ainakin*** seuraavaa:

- a) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sisäisen laadunvalvontajärjestelmän rakenteen arviointi;
- b) riittävä menettelyjen vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen ja yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastusdokumentaation tarkastaminen sisäisen laadunvalvontajärjestelmän tehokkuuden todentamiseksi;
- c) lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön 13 artiklan mukaisesti julkaiseman viimeisimmän vuosittaisen avoimuusraportin sisällön arviointi ottaen huomioon tämän kohdan a ja b alakohdan mukaiset tarkastushavainnot.

7. Tarkastuksessa on käytävä läpi ainakin seuraavat lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sisäiset laadunvalvontaperiaatteet ja -menettelyt:
- a) se, noudattaako lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö sovellettavia tilintarkastus- ja laadunvalvontastandardeja ja etiikkaa ja riippumattomuutta koskevia vaatimuksia, mukaan luettuina direktiivin 2006/43/EY IV luvussa ja tämän asetuksen 4–5 artiklassa asetetut vaatimukset, sekä kyseisen jäsenvaltion asiaankuuluvia lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä;
 - b) käytettyjen resurssien määrä ja laatu, mukaan luettuna direktiivin 2006/43/EY 13 artiklassa säädettyjen jatkuvaa koulutusta koskevien vaatimusten noudattaminen;
 - c) tämän asetuksen 4 artiklassa säädettyjen tilintarkastuspalkkioita koskevien vaatimusten noudattaminen.

Vaatimustenmukaisuuden tarkastamiseksi ■ tilintarkastusaineisto valitaan lakisääteisen tilintarkastuksen puutteellisen suorittamisen riskin analysoinnin perusteella.

Toimivaltaisten viranomaisten on myös tarkasteltava säännöllisesti menetelmiä, joita lakisääteiset tilintarkastajat ja tilintarkastusyhteisöt käyttävät suorittaessaan lakisääteistä tilintarkastusta.

■

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun tarkastuksen lisäksi toimivaltaisilla viranomaisilla on oltava valtuudet tehdä muita tarkastuksia.

8. **Tarkastuksissa** tehdyt havainnot ja päätelmät, joiden perusteella suositukset annetaan, mukaan luettuina avoimuusraporttiin liittyvät havainnot ja päätelmät, on ilmoitettava tarkastetulle lakisääteiselle tilintarkastajalle tai tilintarkastusyhteisölle, ja niistä on keskusteltava tämän kanssa ennen tarkastusraportin viimeistelyä.

Tarkastetun lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön on ***pantava täytäntöön*** tarkastusten perusteella annetut suositukset toimivaltaisen viranomaisen vahvistaman kohtuullisen määräajan kuluessa. Tällainen määräaika ei saa olla yli 12 kuukautta, jos suositukset koskevat lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sisäistä laadunvalvontajärjestelmää.

9. Tarkastuksesta on laadittava raportti, jossa on esitettävä laaduntarkastuksen tärkeimmät päätelmät ***ja suositukset***.

I

Markkinoiden laadun ja kilpailun seuranta

1. Edellä olevan 20 artiklan 1 kohdan ***mukaisesti nimettyjen*** toimivaltaisten viranomaisten ***ja tarvittaessa Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston*** on säännöllisesti seurattava markkinoiden kehitystä yleisen edun kannalta merkittäville yhteisöille tarjottavien lakisääteisten tilintarkastuspalvelujen alalla ***ja*** erityisesti arvioitava seuraavia:
 - a) ***lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön laadullisten puutteiden*** yleisestä ***esiintyvyydestä*** johtuvat riskit, ***mukaan luettuina tilintarkastusyhteisöjen ketjun järjestelmälliset puutteet, jotka voivat aiheuttaa tilintarkastusyhteisön*** kaatumisen, lakisääteisen tilintarkastuksen palvelujen häiriintymisen tietyllä sektorilla tai eri sektoreilla, ***tilintarkastuspuutteiden*** riskin jatkuvan kasaantumisen ja finanssialan yleiseen vakauteen kohdistuvia vaikutuksia;
 - b) ***markkinoiden keskittymisen taso, myös tietyillä sektoreilla;***
 - c) ***tarkastusvaliokuntien toiminta;***
 - d) **tarve toteuttaa toimenpiteitä a alakohdassa tarkoitettujen riskien lieventämiseksi.**

2. Kunkin toimivaltaisen viranomaisen *ja Euroopan kilpailuviranomaisten verkoston* on viimeistään ... päivänä ...kuuta ...⁺ ja sen jälkeen vähintään *kolmen vuoden välein* laadittava markkinoiden kehityksestä yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisöille tarjottavien lakisääteisten tilintarkastuspalvelujen alalla raportti ja toimitettava se *CEAOB:lle*, Euroopan valvontaviranomaiselle (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, EAMV)¹, EPV:lle ■ , *EVLEV:lle ja komissiolle*.

■

Komissio käyttää CEOB:tä, EAMV:tä, EPV:tä ja EVLEV:tä kuultuaan näitä raportteja laatiakseen yhteisen kertomuksen tästä kehityksestä unionissa. Yhteinen kertomus toimitetaan neuvostolle, Euroopan keskuspankille ja Euroopan järjestelmäriskikomitealle sekä tarvittaessa Euroopan parlamentille.

28 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten avoimuus

Toimivaltaisten viranomaisten on noudatettava avoimuuden periaatetta ja julkistettava ainakin

- a) tämän asetuksen *mukaisia tehtäviään* koskevat vuotuiset toimintakertomukset;
- b) tämän asetuksen *mukaisia tehtäviään* koskevat vuotuiset työohjelmat;

⁺ Virallinen lehti: lisätään päivämäärä, joka on kaksi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.
¹ Euroopan valvontaviranomainen, joka on perustettu 24 päivänä marraskuuta 2010 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1095/2010.

- c) vuotuinen raportti laadunvalvontajärjestelmän kokonaistuloksista. Raportissa on oltava tiedot annetuista suosituksista, suositusten toteuttamisen seurannasta, toteutetuista valvontatoimista ja määrätystä seuraamuksista. Lisäksi siinä on oltava määrälliset tiedot ja muut keskeiset toimintaa koskevat tiedot taloudellisista resursseista ja henkilöstöstä sekä laadunvalvontajärjestelmän tehokkuudesta ja toimivuudesta;
- d) ***kootut tiedot*** 26 artiklan 8 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista tarkastuksissa tehdyistä havainnoista ja päätelmistä. ***Jäsenvaltiot voivat vaatia yksittäisissä tarkastuksissa tehtyjen havaintojen ja päätelmien julkistamista.***

III LUKU

TOIMIVALTAISTEN VIRANOMAISTEN VÄLINEN YHTEISTYÖ JA SUHTEET EUROOPAN VALVONTAVIRANOMAISIIN

29 artikla

Yhteistyövelvollisuus

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä keskenään yhteistyötä, jos se on tarpeen tämän asetuksen soveltamiseksi, myös tapauksissa, joissa tutkittavana oleva toiminta ei riko kyseisessä jäsenvaltiossa voimassa olevaa lainsäädäntöä tai viranomaismääräyksiä.

CEAOB:n perustaminen

1. Toimivaltaisten viranomaisten välinen yhteistyö järjestetään ***CEAOB:n*** puitteissa, ***sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisten tilintarkastuksen valvontajärjestelmien järjestämistä.***

I

2. ***CEAOB koostuu yhdestä kunkin jäsenvaltion direktiivin 2006/43/EY 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun toimivaltaisen viranomaisen korkean tason edustajasta ja yhdestä EAMV:n nimeämästä jäsenestä, jäljempänä 'jäsenet'.***
3. ***EPV ja EVLEV kutsutaan CAOAB:n kokouksiin tarkkailijoina.***
4. ***CAOB kokoontuu säännöllisin väliajoin ja tarvittaessa komission tai jäsenvaltion pyynnöstä.***
5. ***Kullakin CAOAB:n jäsenellä on yksi ääni lukuun ottamatta EAMV:n jäsentä, jolla ei ole äänioikeutta. Jollei toisin määrätä, CAOAB tekee päätökset jäsentensä yksinkertaisella enemmistöllä.***

6. *CEAOB:n puheenjohtaja valitaan direktiivin 2006/43/EY 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia edustavien hakijoiden luettelosta, ja valintaan tai erottamiseen vaaditaan jäsenten kahden kolmasosan enemmistö. Puheenjohtaja valitaan neljä vuotta kestäväksi toimikaudeksi. Puheenjohtaja ei voi hoitaa samaa tehtävää peräkkäisinä toimikausina, mutta hänet voidaan valita uudelleen neljän vuoden tauon jälkeen.*

Komissio nimittää tai erottaa varapuheenjohtajan.

Puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla ei ole äänioikeutta.

Jos puheenjohtaja eroaa tai hänet erotetaan ennen hänen toimikautensa päättymistä, varapuheenjohtaja toimii puheenjohtajana CEOB:n seuraavaan kokoukseen saakka, jossa valitaan uusi puheenjohtaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

7. **CEAOB**

- a) helpottaa tiedon, asiantuntemuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa tämän asetuksen ja direktiivin 2006/43/EY täytäntöön panemiseksi;*
- b) antaa tämän asetuksen ja direktiivin 2006/43/EY täytäntöönpanoon liittyviä kysymyksiä koskevaa asiantuntijaneuvontaa komissiolle ja toimivaltaisille viranomaisille niiden pyynnöstä;*
- c) osallistuu kolmansien maiden julkisten valvontajärjestelmien tekniseen arviointiin sekä direktiivin 2006/43/EY 46 artiklan 2 kohdassa ja 47 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden kansainväliseen yhteistyöhön tällä alalla;*
- d) osallistuu kansainvälisten tilintarkastusstandardien teknisluonteiseen tarkasteluun, standardien laadintamenettelyt mukaan luettuina, niiden unionin tasolla tapahtuvaa hyväksymistä varten;*
- e) osallistuu yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisiä tilintarkastuksia suorittavien lakisääteisten tilintarkastajien, tilintarkastusyhteisöjen tai ketjujen, joihin ne kuuluvat, valvontaa koskevien yhteistyömekanismien parantamiseen;*
- f) suorittaa muita koordinoititehtäviä tässä asetuksessa tai direktiivissä 2006/43/EY säädetyissä tapauksissa.*

8. *Edellä 7 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan CEAOB:n on pyydetävä apua EAMV:ltä, EPV:ltä tai EVLEV:ltä, jos pyyntö liittyy jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden väliseen kansainväliseen yhteistyöhön Euroopan valvontaviranomaisten valvomien yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen lakisääteisten tilintarkastusten alalla. Jos tällaista apua pyydetään, EAMV, EPV tai EVLEV avustavat CEAOB:tä sen tehtävässä.*
9. *CEAOB voi tehtäviään hoitaessaan antaa ohjeellisia suuntaviivoja tai lausuntoja. Komissio julkaisee CEAOB:n antamat suuntaviivat ja lausunnot.*
10. *CEAOB vastaa tarvittaessa kaikista komission päätöksellä 2005/909/EY¹ perustetun Euroopan tilintarkastajien valvontaelinten asiantuntijaryhmän (EGAOB) nykyisistä ja keskeneräisistä tehtävistä.*

■

¹ Komission päätös 2005/909/EY, tehty 14 päivänä joulukuuta 2005, komissiota neuvovan ja tilintarkastajien ja tilintarkastusyhteisöjen julkisten valvontajärjestelmien yhteistyötä edistävän asiantuntijaryhmän perustamisesta (EUVL L 329, 16.12.2005, s. 38).

11. *CEAOB voi perustaa pysyviä tai väliaikaisia alaryhmiä tarkastelemaan yksittäisiä kysymyksiä vahvistamansa toimeksiannon mukaisesti. Osallistuminen alaryhmien keskusteluihin voidaan laajentaa koskemaan Euroopan talousalueeseen, jäljempänä 'ETA', kuuluvien maiden toimivaltaisia viranomaisia tilintarkastuksen valvonnan alalla tai tapauskohtaisesti kutsumalla unionin ulkopuolisten ETA-maiden toimivaltaisia viranomaisia osallistumaan keskusteluihin, edellyttäen, että CEOB:n jäsenet antavat tälle hyväksyntänsä. Unionin ulkopuolisen ETA-maan toimivaltaisen viranomaisen osallistumisaikaa voidaan rajoittaa.*
12. *CEAOB perustaa alaryhmän suorittamaan 7 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tehtäviä. Tämän alaryhmän puheenjohtajana on EAMV:n 2 kohdan mukaisesti nimeämä jäsen.*
13. *CEAOB:n puheenjohtaja voi vähintään kolmen jäsenen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan, jos tämä katsotaan hyödylliseksi ja/tai tarpeelliseksi, kutsua asiantuntijoita, myös tilintarkastajana toimivia henkilöitä, joilla on erityisosaamista esityslistan tietyn aiheen alalla, osallistumaan CEOB:n tai sen alaryhmän keskusteluihin tarkkailijoina. CEOB voi kutsua kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten edustajia, jotka ovat toimivaltaisia tilintarkastusten valvonnan alalla, osallistumaan CEOB:n tai sen alaryhmien keskusteluihin.*

- 14. Komissio huolehtii CEAOB:n sihteeristötehtävistä. CEAOB:n menot sisällytetään komission menoarvioon.*
- 15. Puheenjohtaja laatii kunkin CEAOB:n kokouksen esityslistaehdotuksen ottaen asianmukaisesti huomioon jäsenten kirjalliset esitykset.*
- 16. Puheenjohtaja, tai tämän ollessa estynyt, varapuheenjohtaja tiedottaa CEAOB:n näkemyksistä tai kannoista ainoastaan jäsenten suostumuksella.*
- 17. Asioiden käsittely CEAOB:ssa ei ole julkista.*
- 18. CEAOB vahvistaa työjärjestyksensä.*

31 artikla

Laaduntarkastuksiin, *tutkintaan ja paikan päällä tehtäviin tarkastuksiin* liittyvä yhteistyö

1. Toimivaltaisten viranomaisten on toteutettava toimenpiteet laaduntarkastuksiin liittyvän tehokkaan yhteistyön varmistamiseksi unionin tasolla.
2. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta sellaiseen ketjuun kuuluvia lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä koskeviin laaduntarkastuksiin liittyvää apua, joka *harjoittaa* merkittävää toimintaa pyynnön vastaanottavassa jäsenvaltiossa.

3. Jos toimivaltainen viranomainen saa toisen jäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta pyynnön *osallistua* sellaiseen ketjuun kuuluvia lakisääteisiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä koskevaan laaduntarkastukseen, joka *harjoittaa* merkittävää toimintaa kyseisessä jäsenvaltiossa, sen on annettava pyynnön esittäneelle toimivaltaiselle viranomaiselle lupa *osallistua* tällaiseen laaduntarkastukseen.

Pyynnön esittäneellä toimivaltaisella viranomaisella ei ole oikeutta saada tietoja, jotka saattaisivat olla kansallisten *turvallisuussäntöjen* vastaisia tai vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen.

4. Jos toimivaltainen viranomainen päättää, että tämän asetuksen säännösten vastaista toimintaa harjoitetaan tai on harjoitettu toisen jäsenvaltion alueella, sen on ilmoitettava johtopäätöksestään toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman seikkaperäisesti. Toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet. Sen on annettava asiasta ilmoittaneelle toimivaltaiselle viranomaiselle tieto toimenpiteiden lopputuloksesta ja mahdollisuuksien mukaan myös merkittävistä välivaiheista.
5. Jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi pyytää, että toisen jäsenvaltion toimivaltainen *viranomainen* suorittaa omalla alueellaan tutkinnan.

Lisäksi se voi pyytää, että sen omaa henkilöstöä saa olla läsnä kyseisen toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen henkilöstön suorittaessa tutkintaa, paikan päällä tehtävät tarkastukset mukaan luettuina.

■

Tutkinta tai tarkastus suoritetaan sen jäsenvaltion kokonaisvalvonnassa, jonka alueella se suoritetaan. ■

6. Pyynnön saanut toimivaltainen viranomainen voi seuraavissa tapauksissa kieltäytyä suorittamasta 5 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti pyydettyä tutkintaa tai sallimasta 5 kohdan toisen alakohdan mukaisesti pyydettyä toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen henkilöstön läsnäoloa henkilöstönsä suorittamien toimenpiteiden aikana:
- a) jos tällainen tutkinta tai paikan päällä tehtävä tarkastus voi **rikkoa kansallisia turvallisuussääntöjä tai** vaikuttaa haitallisesti pyynnön saaneen jäsenvaltion täysivaltaisuuteen, turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen;
 - b) jos pyynnössä tarkoitettuja tekoja ja henkilöitä koskeva oikeudenkäynti on jo pantu vireille pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaisissa;
 - c) jos pyynnön saaneen jäsenvaltion viranomaiset ovat jo antaneet pyynnössä tarkoitettuja tekoja ja henkilöitä koskevan lainvoimaisen päätöksen.

I

7. ***Rajojen yli vaikuttavan laaduntarkastuksen tai tutkinnan yhteydessä asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat esittää yhteisen pyynnön CEAOB:lle tarkastuksen tai tutkinnan koordinoimiseksi.***

Toimivaltaisten viranomaisten kollegiot

1. Sellaisten **tämän asetuksen** 26 artiklassa ja **31 artiklan 4–6 kohdassa sekä direktiivin 2006/43/EY 30 artiklassa** tarkoitettujen tehtävien hoitamisen helpottamiseksi, jotka koskevat yksittäisiä lakisääteisiä tilintarkastajia, tilintarkastusyhteisöjä tai niiden ketjuja ■ , **voidaan** perustaa kollegioita, **joihin osallistuvat** kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ja mikä tahansa muu toimivaltainen viranomainen ■ , edellyttäen, että:
 - a) kyseessä oleva lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö tarjoaa lakisääteisiä tilintarkastuspalveluja yleisen ■ edun kannalta merkittäville yhteisöille asianomaisen jäsenvaltion **lainkäyttöalueella**; tai
 - b) tilintarkastusyhteisöön kuuluva sivuliike on perustettu asianomaisen jäsenvaltion lainkäyttöalueelle.
2. **Kun kyse on yksittäisistä lakisääteisistä tilintarkastajista tai tilintarkastusyhteisöistä**, kotijäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toimittava yhteyshenkilönä.
3. Yksittäisten ketjujen osalta ■ niiden jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset, joissa ketjulla on merkittäviä toimintoja, **voivat pyytää CEAOB:tä perustamaan kollegion, johon pyynnön esittäneet toimivaltaiset viranomaiset osallistuvat.**
4. Toimivaltaisten viranomaisten kollegion jäsenten on valittava neuvonantaja 15 työpäivän kuluessa siitä, kun kollegio on perustettu käsittelemään tiettyä ketjua. Jos yhteisymmärrykseen ei päästä, **CEAOB nimittää yhteyshenkilön kollegion jäsenten keskuudesta.**

Kollegion jäsenten on tarkasteltava yhteyshenkilön valintaa uudelleen vähintään joka viides vuosi sen varmistamiseksi, että valittu yhteyshenkilö on yhä soveltuvin tähän tehtävään.

5. Yhteyshenkilön on toimittava kollegion kokousten puheenjohtajana, koordinoitava kollegion toimia ja varmistettava tehokas tietojenvaihto kollegion jäsenten välillä.
6. Yhteyshenkilön on kymmenen työpäivän kuluessa valinnastaan laadittava kollegiota varten seuraavia seikkoja koskevat kirjalliset koordinoitijärjestelyt:
- a) toimivaltaisten viranomaisten välillä vaihdettavat tiedot;
 - b) tapaukset, joissa toimivaltaisten viranomaisten on kuultava toisiaan;
 - c) tapaukset, joissa toimivaltaiset viranomaiset voivat siirtää valvontatehtäviä 33 artiklan mukaisesti.
7. Jos 6 kohdassa tarkoitetuista kirjallisista koordinoitijärjestelyistä ei päästä yhteisymmärrykseen, kollegion jäsen voi siirtää asian **CEAOB:n** käsiteltäväksi. Yhteyshenkilön on otettava **CEAOB:n** kirjallisista koordinoitijärjestelyistä antama lausunto asianmukaisesti huomioon ennen näiden järjestelyjen lopullisen tekstin hyväksymistä. Kirjalliset järjestelyt on esitettävä yhdessä asiakirjassa, joka sisältää täydelliset perustelut jokaiselle merkittävälle poikkeamalle **CEAOB:n** antamasta lausunnosta. Yhteyshenkilön on toimitettava kirjalliset koordinoitijärjestelyt kollegion jäsenille ja **CEAOB:lle**.

33 artikla

Tehtävien siirtäminen

Kotijäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voi siirtää minkä tahansa tehtävistään toisen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tämän suostumuksella. Tehtävien siirtäminen ei vaikuta siirtävän toimivaltaisen viranomaisen vastuuseen.

34 artikla

Luottamuksellisuus ja salassapitovelvollisuus *toimivaltaisten viranomaisten yhteistyössä*

1. Salassapitovelvollisuutta sovelletaan kaikkiin henkilöihin, jotka työskentelevät tai ovat työskennelleet **30 artiklassa tarkoitettujen, toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön osallistuville toimielimille**. Salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja ei saa ilmaista toiselle henkilölle tai viranomaiselle, ellei niiden ilmaiseminen ole tarpeen oikeudenkäyntiä varten ***tai ellei sitä edellytetä unionin oikeudessa tai kansallisessa oikeudessa.***
2. ■ Edellä oleva 22 artikla ei estä **30 artiklassa tarkoitettuja toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön osallistuvia elimiä** ja toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta luottamuksellisia tietoja. Näin vaihdettuja tietoja koskee salassapitovelvollisuus, jota sovelletaan toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa oleviin tai olleisiin henkilöihin.
3. Kaikkia **30 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten väliseen yhteistyöhön osallistuvien elinten ja** toimivaltaisten viranomaisten ja muiden viranomaisten ja elinten välillä tämän asetuksen mukaisesti vaihdettuja tietoja on ***käsiteltävä*** luottamuksellisina, paitsi jos ***niiden ilmaisemista edellytetään unionin oikeudessa tai kansallisessa oikeudessa.***

35 artikla

Henkilötietojen suojaaminen

1. Jäsenvaltioiden on sovellettava direktiiviä 95/46/EY niissä tämän asetuksen nojalla suoritettavaan henkilötietojen käsittelyyn.
2. **CEAOB:n**, EAMV:n, EPV:n ja EVLEV:n tämän asetuksen **ja direktiivin 2006/43/EY** yhteydessä suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001¹.

IV LUKU

YHTEISTYÖ KOLMANSIEN MAIDEN VIRANOMAISTEN SEKÄ KANSAINVÄLISTEN JÄRJESTÖJEN JA ELINTEN KANSSA

36 artikla

Tietojenvaihtoa koskeva sopimus

1. Toimivaltaiset viranomaiset ■ voivat tehdä tietojenvaihtoa koskevia yhteistyösopimuksia kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ainoastaan, jos ilmaistavien tietojen salassapito taataan kyseisissä kolmansissa maissa vähintään 22 ja 34 artiklassa säädetyllä tavalla. ***Toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava tällaiset sopimukset välittömästi CEOB:lle ja ilmoitettava niistä komissiolle.***

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 45/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2000, yksilöiden suojelusta yhteisöjen toimielinten ja elinten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1).

Tietoja saa vaihtaa tämän artiklan mukaisesti ainoastaan silloin, kun tällainen tietojenvaihto on tarpeen kyseessä olevien toimivaltaisten viranomaisten tehtävien suorittamiseksi ***tämän asetuksen nojalla.***

Jos tietojenvaihtoon liittyy henkilötietojen siirtoa kolmanteen maahan, jäsenvaltioiden on noudatettava direktiiviä 95/46/EY ja ***CEAOB:n*** on noudatettava asetusta (EY) N:o 45/2001.

2. Toimivaltaisten viranomaisten on tehtävä lakisääteisiä tilintarkastajia ja tilintarkastusyhteisöjä koskeviin laaduntarkastuksiin ja tutkintaan liittyvää yhteistyötä kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten tai muiden kyseeseen tulevien elinten kanssa. ***CEAOB:n on toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä*** osallistuttava tällaiseen yhteistyöhön ja valvonnan lähentämiseen kolmansien maiden kanssa.
3. Jos yhteistyö tai tietojenvaihto koskee lakisääteisten tilintarkastajien tai tilintarkastusyhteisöjen hallussa olevia, tilintarkastukseen liittyviä työpapereita tai muita asiakirjoja, sovelletaan direktiivin 2006/43/EY 47 artiklaa.
4. ***CEAOB laatii yhteistyösopimuksen sisältöä ja tässä artikkelissa tarkoitettua tietojenvaihtoa koskevat suuntaviivat.***

37 artikla

Kolmansilta mailta saatujen tietojen ilmaiseminen

Jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen ■ saa ilmaista kolmansien maiden toimivaltaisilta viranomaisilta saamansa **luottamukselliset** tiedot **yhteistyösopimuksen mukaisesti ja** ainoastaan, jos se on saanut nimenomaisen suostumuksen tiedot toimittaneelta toimivaltaiselta viranomaiselta, ja tiedot saa soveltuvissa tapauksissa ilmaista ainoastaan sellaista tarkoitusta varten, johon kyseinen toimivaltainen viranomaisen on antanut suostumuksena, tai jos tällaista tietojen ilmaisemista **edellytetään unionin oikeudessa tai kansallisessa oikeudessa.**

38 artikla

Kolmansille maille toimitettujen tietojen ilmaiseminen

Jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ■ on edellytettävä, että kolmannen maan toimivaltainen viranomaisen, jolle se on antanut **luottamuksellisia** tietoja, saa ilmaista kyseiset tiedot kolmansille osapuolille tai viranomaisille ainoastaan sen toimivaltaisen viranomaisen nimenomaisella ennakkosuostumuksella, joka on toimittanut kyseiset tiedot kansallisen oikeutensa mukaisesti ja edellyttäen, että tiedot ilmaistaan ainoastaan siihen tarkoitukseen, johon kyseinen jäsenvaltion toimivaltainen viranomaisen ■ on antanut suostumuksena, tai jos tällaista tietojen ilmaisemista **edellytetään unionin oikeudessa tai kansallisessa oikeudessa tai se on** tarpeen oikeudenkäyntiä varten **kyseisessä kolmannessa maassa.**

■

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle ... päivästä ...kuuta ...⁺ **viiden vuoden ajaksi 9** artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. ***Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.***
3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa **9 artiklassa** tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyyyteen.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
5. Edellä olevan **9 artiklan** nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

⁺ Virallinen lehti: pyydetään lisäämään tämän asetuksen voimaantulopäivä.

Uudelleentarkastelu ja kertomukset

1. *Komissio tarkastelee uudelleen 30 artiklassa tarkoitetun, CEAOB:n puiteissa toteutettavan toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyöjärjestelyn toimia ja tehokkuutta, erityisesti sen suhteen, miten CEAOB on hoitanut mainitun artiklan 7 kohdassa määritellyt tehtävänsä.*
2. *Uudelleentarkastelussa otetaan huomioon kansainvälinen kehitys, erityisesti yhteistyön lujittaminen kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja osallistuminen yhteistyömekanismien parantamiseen kansainvälisiin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastusyhteisöihin kuuluvien tilintarkastusyhteisöjen lakisäätteistä tilintarkastusta suorittavien tilintarkastajien valvomiseksi. Komissio saattaa tarkastelunsa päätökseen viimeistään ... päivänä ...kuuta ...⁺.*
3. *Kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja siihen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus. Kertomuksessa tarkastellaan toimivaltaisten viranomaisten yhteistyön edistymistä CEAOB:n puiteissa näiden puitteiden toiminnan aloittamisesta alkaen ja ehdotetaan lisätoimia jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välisen yhteistyön tehostamiseksi.*
4. Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ...⁺⁺ Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. ■

⁺ *Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on viisi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.*

⁺⁺ *Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on viisi vuotta siirtymäkauden päättymisestä.*

- I**
1. *Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö ei saa ... päivästä ...kuuta ...⁺ lukien antaa tai uusia tilintarkastustoimeksiantoa tietyn lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön kanssa, jos kyseinen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on suorittanut kyseiselle yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisölle tilintarkastuspalveluja vähintään 20 peräkkäisen vuoden ajan tämän asetuksen voimaantulopäivänä.*
 2. *Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö ei saa ... päivästä ...kuuta ...⁺⁺ lukien antaa tai uusia tilintarkastustoimeksiantoa tietyn lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön kanssa, jos kyseinen lakisääteinen tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisö on suorittanut kyseiselle yleisen edun kannalta merkittävälle yhteisölle tilintarkastuspalveluja vähintään 11 peräkkäisen vuoden mutta alle 20 peräkkäisen vuoden ajan tämän asetuksen voimaantulopäivänä.*
 3. *Tilintarkastustoimeksiantoja, jotka on annettu ennen ... päivää ...kuuta ...⁺⁺⁺ mutta jotka edelleen jatkuvat ... päivänä ...kuuta ...⁺⁺⁺⁺, voidaan jatkaa 17 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun enimmäiskeston ajan, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamista. Sovelletaan 17 artiklan 4 kohtaa.*
 4. **I** *Edellä olevaa 16 artiklan 3 kohtaa sovelletaan tilintarkastustoimeksiantoihin vasta 17 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun ajanjakson päätyttyä.*

⁺ *Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on kuusi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.*

⁺⁺ *Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on yhdeksän vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.*

⁺⁺⁺ *Virallinen lehti: pyydetään lisäämään tämän asetuksen voimaantulopäivä.*

⁺⁺⁺⁺ *Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on kaksi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.*

42 artikla

Kansalliset säännökset

Jäsenvaltioiden on annettava tarpeelliset säännökset varmistaakseen tämän asetuksen tehokkaan soveltamisen.

43 artikla

Komission päätöksen 2005/909/EY kumoaminen

Kumotaan komission päätös 2005/909/EY.

44 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan ... päivästä ...kuuta ...⁺.

Tämän asetuksen 16 artiklan 6 kohtaa sovelletaan kuitenkin ■ päivästä ...kuuta ...⁺⁺.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...,

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

⁺ Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on kaksi vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.

⁺⁺ Virallinen lehti: pyydetään lisäämään päivämäärä, joka on kolme vuotta tämän asetuksen voimaantulosta.